

Núm. 74
Novembre 2015

(l'74)

(l'Auditor)

- FUNDACIONS: Formes de finançament empresarial i implicacions fiscals
- Una aproximació a les IPSAS/NIC SP
- Projecte de Resolució de l'ICAC sobre l'impost sobre beneficis
- Norma de control de Qualitat
- La negociació col·laborativa
- José Miguel Marín Vilanova. In memoriam
- Les 5 P del desenvolupament sostenible
- Cultura
- **Entrevista:**
Comissió de Sèniors

Edita

Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya

Director

Xavier Cardona

Ajudant de redacció

Silvia Richarte

Disseny

Petit Comitè

Impressió

1967 Centro Gráfico S.L.

Col·laboradors

Daniel Faura, Joan Anton Abad, Miguel Ángel Catalán, Carme Montserrat, Josep-Domènec Salas, Pilar García, Robert Serrat, Montserrat Mestre, Ramon Rubinat, Jorge Serrano, Pilar Sáiz, Laura Gaixet, Salvador Montés, Elena Zalbidea, Maria Munné, Vanesa Rodríguez.

Quaderns Tècnics

Departament tècnic del CCJCC

L'74)

L'índex)

Editorial	1
Daniel Faura	
L'Entrevista	2
Comissió de Sèniors	
FUNDACIONS: Formes de finançament empresarial i implicacions fiscals	8
Joan Anton Abad	
L'Enquesta	11
Llei d'auditoria	
Una aproximació a les IPSAS/NIC SP	12
Miguel Ángel Catalán / Carme Montserrat	
Projecte de Resolució de l'ICAC sobre l'impost sobre beneficis	16
Josep-Domènec Salas	
Norma de control de Qualitat	22
Pilar García	22
Departament tècnic del CCJCC	24
Robert Serrat	28
Montserrat Mestre	29
Ramon Rubinat	31
Xavier Castellà	33
Pilar Sáiz	35
Laura Gaixet, Salvador Montés i Elena Zalbidea	37
La negociació col·laborativa	39
Maria Munné	
José Miguel Marín Vilanova. In memoriam	42
Les 5 P del desenvolupament sostenible	44
Vanesa Rodríguez	
Cultura	46
Notícies	48
Avanç programa d'activitats formatives	51

Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya

EL CØL·L3G1

Segueix-nos a:

@AuditorsCENSORS

LinkedIn

<https://www.linkedin.com/grp/home?gid=4529821>

Sor Eulàlia d'Anzizu, 41
08034 Barcelona
Tel. 93 280 31 00
Fax 93 252 15 01
col.legi@auditors-censors.com
www.auditors-censors.com

[L'Auditor] No s'identifica específicament amb les idees i opinions exposades en els articles publicats, que són responsabilitat exclusiva de l'autor

Dipòsit Legal. B-42968-91
ISSN 2014-3893

EDITORIAL

Daniel Faura

President

A la darrera edició de la Revista, celebràvem els 20i5 anys de Fòrums de l'Auditor i recollíem el testimoni de quinze companys que, al llarg d'aquests anys, han ofert la seva col·laboració, compartint coneixements, suggerint debats i aportant experiències, tant en temes tècnics i de normativa com també en aspectes de gestió de les firmes i despatxos d'auditoria. Al seu torn, i amb el mateix esperit de celebració, els diferents responsables executius del Col·legi observaren l'evolució i els canvis en aquests 25 anys, i la importància cabdal de la participació de tothom en aquesta obra col·lectiva.

Però l'alegria de la celebració va durar poc més d'un mes: el dia 20 de juliol s'aprojava al Congrés una nova llei d'auditoria que, lluny d'assolir l'ampli consens de la que teníem vigent des de 2010, ha deixat insatsifets gairebé a tots els grups d'interès que se'n poden sentir afectats directament o indirecta: corporacions d'auditors, professionals, partits polítics als quals es rebutjaren més de 300 esmenes presentades, altres reguladors,... Caldrà seguir molt de prop la seva implementació i l'acurada interpretació de continguts poc clars o de difícil aplicació, aspectes que constituïran objectius prioritaris futurs dels nostres serveis tècnics i de formació.

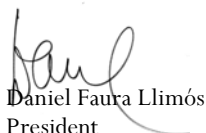
Les dificultats que pugui suposar l'aplicació de la nova llei no exclouen ni poden aturar la necessitat d'afrontar nous reptes, els quals ens vénen donats pels canvis que també viu la societat respecte a l'enfortiment de la transparència i la millora de la qualitat de la informació. La nostra missió històrica d'aportar credibilitat a la informació ha de passar els aspectes exclusivament econòmic-financers i abastar necessitats manifestades pels diferents usuaris i relatives a la identificació, prevenció i gestió dels riscos, i sobre informació estratègica de les empreses i entitats.

A prop d'encetar un nou any, anunciem que el 2016 tindrem una nova oportunitat d'impulsar-nos cap endavant, i recordarem d'on venim farà ja 85 anys, des de la fundació, el 6 de juny de l'any 1931, del Col·legi de Comptadors Jurats de Catalunya. En aquella data consta l'aprovació d'uns estatuts on, entre altres coses, es recollien i reglamentaven les tasques que podien fer els "Comptadors Jurats"; s'anticipava una visió multidisciplinària de la professió, en la qual hi entrava oficialment l'auditoria, per primer cop al nostre país.

Aquesta edició coincideix amb la tradicional celebració del Dia de l'Auditor, en aquesta ocasió al distingit espai del paranimf de la Universitat de Barcelona, en el nucli de les Humanitats, aquest valor sovint tan invisible en la nostra societat, com ens dissertarà el professor Jordi Llovet. En temps en què la integritat i els valors són, com gairebé tot, objecte de qüestió i revisió, val la pena dirigir també una mirada cap aquest àmbit del coneixement, menystingut en els darrers temps.

Vull donar les gràcies i felicitar a totes i tots els autors d'articles tècnics i de difusió de la revista i a tots els col·laboradors del Col·legi, per la seva tasca professional i acurada. Una especial consideració pels companys membres de la comissió de sèniors, de recent creació: molt actius i amb molta il·lusió, ens demostren que l'emprenedoria i el compromís no tenen edat, com ens expliquen a l'entrevista que publiquem.

A tots vosaltres, que gaudiu els continguts de la revista, i ateses les dates en què ens trobem, també us vull desitjar unes molt bones festes i un bon acomiadament de l'any que deixarem, ¡i que el proper sigui molt millor!

Daniel Faura Llimós
President

(l'entrevista)

Comissió de Sèniors

JOSÉ LUIS FERNÁNDEZ BAÑOS

És llicenciat en Ciències Econòmiques i Empresariales per la Universitat de Barcelona i, des de 1976, membre de l'Instituto de Censores Jurados de Cuentas de España.

Va començar la seva activitat professional el 1970 a Price Waterhouse, actualment PwC, firma de la qual fou nomenat soci el 1984 i on va desenvolupar tota la seva carrera professional fins

la seva jubilació, el juny de 2009. En aquesta firma va treballar a les oficines de Barcelona, Londres, València, Madrid i, novament, Barcelona. A més de la seva activitat som a soci d'auditoria, hi va desenvolupar altres responsabilitats, com a soci a càrrec de l'oficina de València, soci a càrrec del departament tècnic, *finance partner* i director d'operacions i líder del sector d'energia. Va simultaniejar la seva activitat professional amb la impartició de cursos, seminaris i màsters relacionats amb el món de l'auditoria a l'UB, l'UPF i al CCJCC.

Durant el període 1988-1990 va ser membre del Consell Directiu del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya i, des de 2011, és president de la Comissió Deontològica i membre del Consell Consultiu del CCJCC. Va ser guardonat amb el premi Auditor distingit 2005.

1- ¿Quina creu que pot ser la missió d'una comissió de sèniors en una corporació professional?

Com a principi general, crec que la comissió de sèniors ha de posar la seva experiència al servei de la corporació, elaborant i presentant propostes que consideri d'interès per a la pròpia corporació, els seus membres i la professió.

2- ¿En quins projectes relacionats amb l'RSE li agradaria que col·laborés la comissió de sèniors?

Respecte a projectes relacionats amb la responsabilitat social empresarial, m'agradaria que la comissió de sèniors col·laborés en projectes de tipus socials i sense ànim de lucre, prèviament seleccionats per la corporació, en els que pugui aportar la seva experiència professional.

3- ¿Quins aspectes formatius complementaris incorporaria a la formació tècnica habitual dels auditors? Quins reptes ha d'afrontar la formació dels professionals?

Com a complement als aspectes tècnics habituals, que han de constituir la clau en la formació dels auditors, introduiria també, entre altres, aspectes formatius relatius a relacions humanes, avaluació de riscos i management empresarial i d'ètica en els negocis, ja que considero que tots aquests aspectes són també bàsics en la formació dels professionals de l'auditoria. D'altra banda, considero que un dels principals reptes que ha d'afrontar la formació dels professionals de l'auditoria està relacionat amb l'especialització sectorial, ja que és molt diferent auditar una entitat del sector financer que una empresa manufacturera o una altra del sector energètic.

4-¿L'organització d'activitats lúdiques i culturals aporta valor a una corporació professional?

Penso que, apart dels aspectes formatius que poden suposar, les activitats lúdiques i culturals permeten als participants relacionar-se entre sí en un ambient distès i

diferent del merament professional, la qual cosa considero que pot aportar valor a una corporació professional.

5- ¿Com podem ajudar els joves que s'incorporen a la professió?

L'actiu més important d'una comissió de sèniors és l'amplia experiència acumulada pels seus membres a través de molts anys d'exercici de la professió; considero que aquesta experiència es pot posar a disposició dels joves que s'incorporen a la professió, a través de la seva participació en els programes de formació que organitza la corporació.

6- Des de la seva experiència de l'exercici de l'auditoria, ¿quins son els reptes més immediats per als auditors?

Al meu parer, els tres reptes més immediats són: l'adequada avaluació dels riscos (abans de l'acceptació d'un client i en el decurs i conclusió de l'auditoria), la formació professional de tots els membres de l'equip i l'especialització sectorial dels professionals de la plantilla.

JOAN LAGEN

Professor mercantil, Censor Jurat de Comptes, Economista i Màster en Mediació Professional per l'UPF. Durant tota la seva carrera professional i fins la data de la seva jubilació ha exercit com a auditor de comptes a KPMG, i com a soci d'auditoria de la firma durant els darrers 28 anys. Degut a la seva llarga experiència actuant des de dins del conflicte i contribuint a resoldre'ls, s'interessà a aprofundir i practicar la mediació mercantil. També està compromès amb fomentar l'ús i el coneixement profund, dins del seu col·lectiu, de les tècniques de negociació i mediació com a mètode de resolució de conflictes, tant en empreses familiars com en organitzacions. Membre de la Comissió de Mediació de l'ICJCE, responsable del Grup de Mediació i membre

de la Comissió de Sèniors del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya.

1. *¿Quina creu que pot ser la missió d'una comissió de sèniors en una corporació professional?*

Aportar idees i projectes nous als seus membres en aspectes no purament tècnics, sinó complementaris de la identitat del propi col·lectiu i que afavoreixin l'enriquiment cultural individual i de la corporació; fer-ho aportant el nostre coneixement, adquirit dia rere dia, a la societat.

2. *¿En quins projectes relacionats amb l'RSE li agradaria que col·laborés la comissió de sèniors?*

En obrir canals als membres del col·lectiu, per poder aportar el seu bon judici professional i ètic a projectes socials en què el lucre no és l'objectiu principal.

3. *¿Quins aspectes formatius complementaris incorporaria a la formació tècnica habitual dels auditors? Quins reptes ha d'afrontar la formació dels professionals?*

Crec que una formació específica i potent en la gestió i resolució de conflictes empresarials ens seria de molta utilitat en el nostre treball diari. Aprofundir en les tècniques de negociació i mediació ens obriria un nou camí per adquirir noves competències molt necessàries en l'entorn actual de la nostra professió i de la societat en general.

4. *¿L'organització d'activitats lúdiques i culturals aporta valor a una corporació professional?*

Sens dubte, trobar-nos i compartir aspectes culturals i lúdics uneix els membres i la corporació. De tota manera, crec que s'han de copsar molt bé les preferències del col·lectiu i el seu criteri quant a aspectes complementaris a la professió.

5. *¿Com podem ajudar els joves que s'incorporen a la professió?*

Els més veterans, no necessàriament els de més edat, podem fer tasques de *coaching* i *mentoring* a membres més joves. Crec que una visió independent i amb perspectiva els pot ajudar a entendre millor la professió i el seu entorn humà.

6. *Des de la seva experiència de l'exercici de l'auditoria, ¿quins son els reptes més immediats per als auditors?*

Al meu parer, un repte clau és aconseguir que el regulador i la professió acordin establir un diàleg profund per acordar objectius comuns; un altre repte és millorar la nostre imatge al món empresarial i a la societat en general.

JOSÉ ANTONIO DEL CASTILLO

Llicenciat en Ciències Econòmiques i Empresariales per l'UAB; des de 1983 és Censor Jurat de Comptes, i membre del ROAC des de 1990. Ha realitzat diferents cursos de formació, com el Programa de Direcció General (PDG) a l'IESE, "Reinverteix en futur" a Barcelona Activa o els de l'Escola de Business Angels d'Esade.

La seva carrera professional ha estat lligada a KPMG, on, des de 1979 fins 2012, va exercir diversos càrrecs en diferents àrees. Actualment compatibilitza diferents activitats com a coordinador de l'Aula d'Emprenedors de la Fundació Prevent, soci d'Ars Corporate, *business angel* en distintes xarxes i formador voluntari a EFEC (Educació Financera a les Escoles de Catalunya).

1. *¿Quina creu que pot ser la missió d'una comissió de sèniors en una corporació professional?*

Fonamentalment aglutinar als membres de la corporació mitjançant propostes de contacte, relacions i intercanvis amb altres corporacions professionals, col·lectives, agrupacions i institucions en temes de interès general i actualitat.

2. *¿En quins projectes relacionats amb l'RSE li agradaria que col·laborés la comissió de sèniors?*

Principalment, en projectes relacionats amb la formació a joves estudiants i col·lectius desafavorits, la col·laboració amb emprenedors d'impacte social i activitats de voluntariat en ONG, tot això en l'àmbit de l'economia, els negocis, la comptabilitat i l'auditoria.

3. *¿Quins aspectes formatius complementaris incorporaria a la formació tècnica habitual dels auditors? ¿Quins reptes ha d'afrontar la formació dels professionals?*

L'ús generalitzat de les TIC i internet han generat un canvi en la manera de gestionar les empreses, així com una demanda de professionals amb perfils nous, com ara community managers, responsables de SEO i SEM, responsables de recursos humans 2.0, desenvolupadors de tecnologies mòbils, etc. L'auditor ha de tenir un coneixement suficient d'aquestes tecnologies, que li permeti analitzar el seu impacte en els processos de negoci de les empreses i identificar els riscos derivats per a la seva consideració en l'enfocament d'auditoria.

4. *¿L'organització d'activitats lúdiques i culturals aporta valor a una corporació professional?*

En la meua opinió, aquest tipus d'activitats estimulen i afavoreixen la cohesió i interrelació entre els membres d'una corporació professional.

5. *¿Com podem ajudar els joves que s'incorporen a la professió?*

Bàsicament, posant a la seva disposició la nostra experiència, acumulada durant molts anys, en l'exercici de la professió, no des d'una perspectiva tècnica sinó des d'una perspectiva de mentor o coach en les seves carreres professionals.

6. *Des de la seva experiència de l'exercici de l'auditoria, ¿quins son els reptes més immediats per als auditors?*

- L'adaptació al canvi constant en l'àmbit de la professió que inclou canvis en l'entorn regulador, nous models de negoci, revolució de las tecnologies de la informació i comunicació (TIC), expectatives dels stakeholders, etc.
- La implantació de processos d'innovació continua para aconseguir una major eficiència en el procés d'auditoria.
- El disseny de nous serveis professionals que responguin a les expectatives dels stakeholders .

MANEL VILAR VINYETA

Economista i Auditor de Comptes (actualment jubilat). Llicenciat en Econòmiques per la UB el 1973. És membre de ROAC del Col·legi de Censors de Comptes de Catalunya i del REA. En el vessant professional, ha estat soci de la firma BDO Auditores fins el 2011 i de la firma d'auditoria Vir Audit i de la firma Vilar Riba fins la seva jubilació, així com membre del Comitè Directiu del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya i vicepresident de la Secció del REA a Catalunya.

1. *¿Quina creu que pot ser la missió d'una comissió de sèniors en una corporació professional?*

- En primer lloc, i de cara a la societat en general, poder aportar la nostra experiència i coneixements a alguns projectes que tinguin un caràcter social, de promoció i ajuda a la gent jove,

de difusió del coneixement del món econòmic entre la joventut, etc.

- En segon lloc, i de cara als propis sèniors, és una manera de no quedar absolutament desconnectats del Col·legi i de la professió i, al mateix temps, retornar a la societat una part del que aquesta ens ha donat al llarg de la nostra vida professional.

2. *¿En quins projectes relacionats amb l'RSE li agradaria que col·laborés la comissió de sèniors?*

- Ajuda a empreses de caràcter social i entitats sense ànim de lucre.
- Formació o difusió entre la gent jove del coneixement de temes econòmics i de la nostra professió.

3. *¿Quins aspectes formatius complementaris incorporaria a la formació tècnica habitual dels auditors? ¿Quins reptes ha d'afrontar la formació dels professionals?*

- La nostra activitat professional té poc a veure amb una activitat individual. Les firmes d'auditoria han de ser equips més o menys grans amb diversos socis que se'n responsabilitzin. En realitat, els seus problemes de funcionament sovint tenen més a veure amb les empreses convencionals que amb els despatxos professionals individuals. Crec que és important tenir formació "empresarial" sobre com organitzar-se, com combinar poder i respecte entre socis, com organitzar la successió... No tenir un bon projecte en aquest àmbit provoca que les firmes del nostre país siguin més petites del que crec que haurien de ser.

4. *¿L'organització d'activitats lúdiques i culturals aporta valor a una corporació professional?*

Crec que sí. Ajuden a cohesionar el conjunt dels associats, a conèixer els companys en un entorn més distès i menys formal.

5. *¿Com podem ajudar els joves que s'incorporen a la professió?*

Crec que ja s'està fent amb la jornada específica en què els estudiants poden treballar durant "un dia" a una firma: això ajuda a popularitzar la nostra feina.

Potser trobo a faltar algun tipus de seminaris i/o conferències impartits directament a la universitat per un auditor en exercici, en el marc de les assignatures de comptabilitat.

6. *Des de la seva experiència de l'exercici de l'auditoria, ¿quins son els reptes més immediats per als auditors?*

Crec que és importantíssim que l'auditoria tingui el prestigi social, dins del món econòmic i de cara a l'opinió pública, que permeti a les empreses i entitats veure els auditors i la seva tasca com una aportació positiva i necessària per a la seva activitat.

Un altre repte seria la professionalitat tècnica derivada d'una formació continuada efectiva, així com de l'estudi personal individual i indispensable de les normes.

La rendibilitat econòmica ha de derivar del prestigi tècnic de les firmes que garanteixin uns honoraris justos, i no de voler incrementar el volum a qualsevol preu.

ENRIC MIRÓ

Antic soci de Coopers & Lybrand des de 1992 fins el 2000.

Abans, auditor de Touche Ross durant 12 anys, set dels quals a Veneçuela. Exerceix com auditor, adscrit al Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya.

Actualment, gaudeix de mitja jubilació, fet que li permet dedicar part del seu temps a aportar la seva experiència al món empresarial, mitjançant valoracions de negocis, pericials econòmiques i *due diligences*. Té experiència en diversos sectors industrials i en el sector públic, principalment universitari. És administrador concursal en gairebé 30 casos i perit econòmic nomenat pels Jutjats, i com a tal actua en nombrosos casos de recuperació d'inversions.

1. *¿Quina creu que pot ser la missió d'una comissió de sèniors en una corporació professional?*

Per a mi, aquesta missió és un deure dels qui hem acumulat experiència professional i una certa maduresa, que cal compartir amb els que vénen a substituir-nos.

2. *¿En quins projectes relacionats amb l'RSE li agradaria que col·laborés la comissió de sèniors?*

No sóc amic de les sigles.

3. *¿Quins aspectes formatius complementaris incorporaria a la formació tècnica habitual dels auditors? Quins reptes ha d'afrontar la formació dels professionals?*

La informació tècnica és força completa i complexa; hi ha molts aspectes particulars i detallats en cada tema. Em fa por que l'auditor que comença no aprengui a tenir visió de conjunt i a saber esbrinar el que és més important i el que menys d'una empresa.

4. *¿L'organització d'activitats lúdiques i culturals aporta valor a una corporació professional?*

És una manera molt pràctica d'interrelacionar-se entre professionals. Ajuda a compartir i resoldre punts de vista diferents i a resoldre problemes en un ambient propici per fer-ho.

5. *¿Com podem ajudar els joves que s'incorporen a la professió?*

A part dels cursos de formació que reben, cal fer-los responsables de la formació dels altres. Formar els altres és la manera més eficient de formar-se a si mateix. Considero que els nous professionals, fins el tercer any de professió, haurien de tenir lliure accés a tots el cursos de formació del CCJCC.

6. *Des de la seva experiència de l'exercici de l'auditoria, ¿quins son els reptes més immediats per als auditors?*

Enamorar-se de la professió i ajudar els altres a fer-ho i saber treure profit dels seus mestres en el treball diari.

onl)

Joan Anton Abad

Membre de la Comissió d'Entitats no lucratives
Soci d'Auditing Abogados y Economistas S.L

FUNDACIONS: Formes de finançament empresarial i implicacions fiscals

Les Entitats sense Finalitats Lucratives i, més concretament, les Fundacions depenen, en molts casos, dels ajuts procedents del món empresarial. La captació d'aquests ajuts es pot fer, principalment, per quatre vies diferents: a) donatius, donacions i aportacions; b) convenis de col·laboració en activitats d'interès general; c) contractes de patrocini i d) auspicis. La manera de documentar la transferència de béns o drets tindrà diferents implicacions per al donant-empresa.

Els donatius, d'acord amb el que estableix el Codi civil, han de ser irrevocables, purs i simples, és a dir, que es tracta d'un acte de liberalitat pel qual una persona disposa gratuïtament una cosa a favor de l'altra, que l'accepta. Per tant, el donatiu té com a elements essencials l'empobriment del donant, l'enriquiment del donatari i la intenció de fer un acte de liberalitat (*animus donandi*).

Pel que fa a la liberalitat, ens trobem amb situacions habituals que poden resultar problemàtiques, com les que afecten al caràcter voluntari de les donacions a fundacions escolars o bé vinculades a escoles. És un supòsit habitual que determinades escoles, ja siguin concertades o de règim privat, operin a través d'una fundació o que, per exercir l'ensenyament mitjançant una societat mercantil, disposin

d'una fundació que rep donatius dels pares dels alumnes i que, al seu torn, faci donatius a l'entitat mercantil. Un dels factors essencials de la donació és la voluntarietat. En aquest tipus d'escoles, als pares, a més de pagar l'ensenyament obligatori, se'ls demana un donatiu "voluntari" a favor de la fundació titular de l'escola o bé d'altres, tal com hem dit, vinculades a l'escola. Aquest fet no tan sols distorsiona la voluntarietat del donatiu, sinó que les aportacions no poden generar en cap cas el dret a cap servei; en cas contrari, es tractaria d'un pagament encobert que estaria remunerant aquesta prestació. En conseqüència, queda clar que no estem en un supòsit de donació i, per tant, no es podria gaudir de cap dels beneficis fiscals dels que fa esment la llei de mecenatge.

El Tribunal Superior de Justícia de Catalunya va emetre recentment, els anys 2013 i 2014, dues sentències sobre les anomenades fundacions paral·leles escolars, les quals afirmen que aquestes entitats no porten a terme activitats d'interès general, que no existeix una finalitat altruista i que les activitats no es destinen a col·lectivitats genèriques de persones. Per aquests motius, el Tribunal entén que a aquestes fundacions no els són d'aplicació els beneficis fiscals de la Llei 49/2002.

La diferència entre donatiu i donació no està recollida legalment; la diferència, segons alguns autors, està en com es realitza el desplaçament patrimonial o en l'objecte que ha de tenir aquesta cessió. Així, els donatius solen ser diners i de petita quantia, mentre que la donació acostuma a ser de béns i drets i, normalment, queda reflectida en algun document privat o públic.

Els donatius (i donacions), sempre que s'adaptin a les diferents formes que estableix l'article 17 de la Llei d'incentius fiscals al mecenatge (Llei 49/2002), suposaran pel donant, d'acord amb els nous tipus establerts en la reforma fiscal 2015, una deducció en la quota del donant del 35% sobre l'import donat, que pot augmentar fins al 40% si, en el termini de dos anys, es fan donatius d'igual o superior import a la mateixa entitat. Donat que, en l'exercici 2015, el tipus general de gravamen de l'impost de societats és del 28%, i del 25% per a l'exercici 2016, aquesta deducció pot beneficiar en un 10 o fins i tot un 15% les empreses que facin donacions a fundacions acollides a la Llei 49/2002. Existeix un límit, i és que la base de la deducció no podrà superar el 10% de la base imposable de l'exercici.

Quant a les empreses donants, estaran exemptes de l'impost sobre societats les rendes positives que es posin de manifest

amb ocasió dels donatius, donacions i aportacions que facin a les entitats contemplades en la Llei 49/2002. Per tant, el fet que una empresa donés un bé patrimonial, com serien un immoble o unes accions d'una societat, faria que la renda positiva que es manifestés en el moment del donatiu no s'integrés en la base imposable de l'entitat donant.

Els donatius tindran la consideració d'operació no subjecta als efectes de l'impost sobre el Valor Afegit i, per tant, la fundació no haurà de repercutir-lo. Als efectes del càlcul de la prorrata, en tenir la consideració d'operacions no subjectes no computarien ni en el numerador ni en el denominador del quocient que determina aquest percentatge d'IVA deducible.

El conveni de col·laboració en activitats d'interès general ve recollit en l'article 25 de la Llei 49/2002. Es defineix com aquell que, a canvi d'un ajut econòmic per a la realització de les activitats que efectuïn les fundacions en compliment de l'objecte o finalitat específica de l'entitat, es comprometin per escrit a difondre, per qualsevol mitjà, la participació del col·laborador en aquestes entitats. Per tant, el conveni de col·laboració, a diferència del donatiu irrevocable, pur i simple, contempla una part publicitària, però sense arribar, com veurem en el següent apartat,

al patrocini publicitari. És molt important fer esment, però, que aquesta publicitat del conveni es limita a la fundació receptora de l'ajut econòmic. És a dir, que la fundació pot difondre el nom del col·laborador en les activitats en què aquest col·labora, però en cap cas el mateix col·laborador pot fer publicitat d'aquest ajut. Aquest és el criteri que manté la Direcció General de Tributs.

Els ajuts que destinin les empreses als convenis de col·laboració tindran la consideració de despesa deducible de l'impost de societats. Per tant, en aquest aspecte, el donatiu pot ser fiscalment més beneficiós, si bé es cert que aquest ve limitat al 10% de la base liquidable de l'impost, mentre que el conveni no tindrà limitació als efectes de la seva deducció.

Aquest règim és incompatible amb qualsevol altre incentiu fiscal establert en la Llei 49/2002.

Pel que fa a l'impost sobre el valor afegit, el mateix article 25 deixa ben clar que la difusió del col·laborador en el marc d'aquests convenis no constitueix una prestació de serveis. Per tant, es considera una operació no subjecta als efectes del càlcul de la prorrata. Un tema controvertit, però, és si aquest ajut es fa en béns o serveis, donat que la Direcció General de Tributs considera que es produeix un autoconsum

per part de l'empresa col·laboradora i, per tant, aquesta hauria d'ingressar l'IVA corresponent; ara bé, després de consultes recents, el criteri no sembla gaire clar.

Des d'un punt de vista comptable, amb referència als convenis de col·laboració empresarial és important fer esment de la consulta número 5 del BOICAC 90/2012. El criteri de l'ICAC desvincula el règim comptable del fet que el prestador estigui acollit a la Llei 49/2002 i es centra en el fons econòmic de l'operació. Si en l'operació hi ha contraprestació, és publicitat; si el retorn és simbòlic o testimonial, es tracta d'una donació. Ens diu l'ICAC: "Si, un cop analitzat el fons econòmic del conveni de col·laboració, es pogués concloure que les fundacions assumeixen una obligació equivalent, en termes de racionalitat econòmica, a la contraprestació rebuda per difondre la col·laboració de l'entitat aportadora, l'acord s'hauria de qualificar com a prestació d'un servei de publicitat, i la imputació de la despesa al compte de pèrdues i guanys s'hauria d'ajustar al principi de la meritació i, en conseqüència, reconèixe'l a mesura que s'anés incurrint en la prestació del servei per part de les fundacions.

Si, al contrari, després de realitzar l'esmentada anàlisi s'arribés a la conclusió que la causa que justifica el desplaçament patrimonial no és altra que concedir un ajut simbòlic a les esmentades entitats a canvi d'una contraprestació simbòlica en comparació amb l'import compromès, consistent a difondre la col·laboració de la consultant en les activitats desenvolupades per les fundacions, no sembla que l'acord signat, a diferència dels contractes de patrocini (que es regeixen per la llei general de publicitat), inclogui obligacions a executar per les parts, sinó que la seva naturalesa jurídica i, en conseqüència, econòmica estaria més propera a la donació. Si així fos, des d'un punt de vista comptable, en la mesura que la sortida de recursos sigui probable, i en sintonia amb les definicions que s'han reproduït més

amunt, l'obligació que té l'empresa hauria de portar a reconèixer, en el moment inicial, una despesa i el corresponent passiu pel valor actual de l'import total compromès".

El contracte de patrocini ve establert en l'article 22 de la Llei 34/1988 general de publicitat i és aquell pel qual el patrocinat, a canvi d'un ajut econòmic per a la realització de la seva activitat esportiva, benèfica, cultural, científica o d'un altre tipus, es compromet a col·laborar en la publicitat del patrocinador.

Ens trobem, doncs, en un supòsit molt semblant al conveni de col·laboració, però amb un abast més gran que aquest, entenem, donat que el patrocini no té la limitació que té el conveni; i és que aquest s'aplica només a les entitats beneficiàries del mecenatge.

Quant a les fundacions que rebin l'import del patrocini, aquest es considerarà com una renda exempta, igual que el conveni de col·laboració. Per a les entitats pagadores, aquest import serà una despesa fiscalment deduïble del seu impost de societats, sense cap tipus de limitació; pel que fa a l'impost sobre el valor afegit, aquesta operació tindrà la consideració subjecta a l'impost i, per tant, el patrocinat (fundació) haurà d'emetre una factura on repercuteixi l'impost sobre el valor afegit corresponent.

Els imports que paguin les empreses com a **auspici** vindrien a ser la cessió de la marca de la fundació a canvi d'una contraprestació monetària, és a dir, l'ús amb caràcter comercial o publicitari d'aquesta marca, per tal que les empreses puguin millorar la imatge corporativa.

Quant a la fundació que rep l'auspici, aquest rendiment tindrà la consideració de rendiment del capital mobiliari i estarà exempt, d'acord amb el que estableix l'article 6 de la Llei 49/2002. Quant a l'empresa que paga l'auspici, la despesa serà fiscalment deduïble de l'impost de societats.

Pel que fa a l'impost sobre el valor afegit, aquesta cessió de drets és una prestació de serveis subjecta i no exempta.

Així doncs, en aquest article hem intentat relacionar quatre maneres diferents de col·laborar amb les entitats acollides a la llei de mecenatge, cadascuna amb unes implicacions fiscals diferents als efectes de la seva deducció en l'impost sobre societats i en l'impost sobre el valor afegit, a més de diferents efectes pel que fa a la publicitat del donant.

[' ?)

(l'enquesta)

¿Quins són, al teu parer, els reptes que caldrà afrontar per adaptar-se a la nova llei d'auditoria?

Sòcia d'RSM GASSO AUDITORES, SLP.

NORA PASSARELLI

La nova llei d'auditoria és tècnicament complexa i de molt difícil aplicació en allò referit a incompatibilitats i serveis prohibits, amb definicions confuses que haurem d'interpretar i que, en molts moments, poden arribar a generar inseguretat.

L'informe d'auditoria haurà de comptar amb més informació, com ara els riscos identificats i la nostra resposta davant d'ells, així com observacions derivades dels riscos que s'hi esmentin. Això ens obligarà, com diu la pròpia llei, a redactar l'informe amb un llenguatge clar i sense ambigüitats, per facilitar-ne la comprensió.

El futur de l'auditoria passa per recuperar la confiança dels usuaris de la informació que s'audita. Per això les firmes d'auditoria haurem d'adaptar-nos a un context més complex, en un món empresarial condicionat per infinitat de qüestions.

Sòcia de Grant Thornton, SLP.

GEMMA SOLIGÓ

La nova llei d'auditoria de comptes aprovada el 21 de juliol de 2015 comportarà, entre d'altres, importants reptes pels auditors quant a requeriments d' independència, que faran que les firmes hagin d'extremar els mecanismes interns de control per tal d' evitar assumir riscos significatius per possibles incompatibilitats i amenaces a aquesta, considerant, a més a més, la complexitat en la redacció de l'esmentada llei. També ens faran modificar novament la redacció dels informes d'auditoria quan encara ens estem adaptant als canvis que va comportar la recent introducció de les NIAS a Espanya. Tot això requerirà un esforç en formació important per part de tots els professionals.

Sòcia de Marca Cardinal Audit, SLP.

EVA ALDEGUER

La pròpia complexitat tècnica de la norma fa que un primer repte sigui el de saber interpretar i aplicar de manera adequada, bàsicament, els aspectes que es refereixen a les incompatibilitats, els serveis prohibits que s'estableixen i les diferents dates d'entrada en vigor. D'altra banda, el nou contingut de l'informe d'auditoria que serà aplicable a totes les entitats inclou aspectes amb relació a la descripció i respostes als riscos més significatius que poden ser complicats de definir. En aquest sentit, el nostre principal repte serà fer entendre aquests nous continguts als clients, sobretot en auditories d'entitats mitjanes i petites.

L'sp)

(sector públic)

Miguel Ángel Catalán
Carme Montserrat

Socis d'Auren

Una aproximació a les IPSAS/NIC SP

L'aparició de les IPSAS (International Public Sector Accounting Standards) o NIC-SP (Normes Internacionals aplicables a la Comptabilitat del Sector Públic), elaborades per la Federació Internacional de Comptables (IFAC) a través de l'IPSASB, «Junta de Normes Comptables Internacionals per al Sector Públic», és un dels canvis o novetats més rellevants en el últims temps, pel que fa referència a la comptabilitat en el sector públic.

Durant la dècada dels anys 90, a iniciativa de la Intervenció General de l'Administració de l'Estat (l'IGAE), es va crear una Comissió de Principis i Normes Comptables Públiques. La seva finalitat va ser elaborar documents de principis comptables públics, amb el caràcter de recomanacions, que servissin de base per a la normativa comptable.

Les IPSAS o NIC-SP estan basades en les Normes Internacionals de Comptabilitat (NIC-NIIF) aprovades pel Reglament de la Comissió Europea per a l'àmbit empresarial, i tenen com a objectiu establir un marc de referència de l'elaboració de la informació financera per a les administracions públiques dels diferents països.

No existeix una norma de la Unió Europea que obligui als estats membres a la seva aplicació, a diferència de les NIC-NIIF (normes del sector privat empresarials), que són d'obligat compliment. Tanmateix, la IFAC recomana la seva adopció per tal d'aconseguir l'objectiu d'una informació consistent, rellevant, fidel i comprable entre els diferents països.

Encara que les NIC-SP no tenen caràcter obligatori, com passa en alguns casos en l'àmbit de les empreses amb les NIC-NIIF, s'ha considerat convenient adaptar el Pla General de Comptabilitat Pública a les normes esmentades, en els aspectes que s'han considerat necessaris per avançar en el procés de normalització comptable i millorar la qualitat de la informació comptable en el sector públic espanyol. Amb aquest esperit de fer un pas endavant amb l'harmonització i la normalització comptable s'ha aprovat, en el nostre país, la següent legislació:

* Pla general de comptabilitat pública mitjançant l'Ordre EHA/1037/2010 de 13 d'abril, adaptat a les IPSAS o NIC-SP, aplicable per entitats integrants del sector públic administratiu estatal (que no siguin empreses privades), a partir de l'1 de gener de 2011. Segons estableix en el seu article únic, és el pla comptable marc per a totes les administracions públiques.

* Instrucció de Comptabilitat Institucional de l'Estat, aprovada per l'Ordre EHA/2045/2011, de 14 de juliol.

* Instrucció de Comptabilitat per l'Administració General de l'Estat, aprovada per l'Ordre EHA/3067/2011, de 8 de novembre.

* Instrucció de Comptabilitat Local, aprovada per l'Ordre HAP/1781/2013, de 20 de setembre, aplicable a les entitats locals i els seus organismes autònoms, a partir de l'1 de gener de 2015.

Aprofundint més en l'essència de les IPSAS o NIC-SP, el seu marc conceptual estableix els conceptes que sustenten la informació financera, amb el propòsit general de les entitats del sector públic que adopten la base comptable d'acumulació o meritació.

L'objectiu de la informació financera de les entitats del sector públic és proporcionar informació sobre l'entitat que sigui útil pels usuaris a efectes de rendició de comptes i a efectes de la presa de decisions.

La informació financera no és una finalitat en si mateixa. El seu propòsit és proporcionar informació útil per als seus usuaris.

Les principals característiques qualitatives de la informació financera serien:

• **Rellevància:** La informació financera i no financera és rellevant si és capaç d'influir en l'assoliment dels objectius de la pròpia informació financera. La informació pot ser capaç d'influir i, per tant, ser rellevant, inclús si alguns usuaris decideixen no aprofitar-la o ja la coneixen. La informació financera pot tenir valor confirmatori si ratifica o canvia expectatives passades (o presents).

• **Representació fidel:** Per a ser útil, la informació financera ha de ser una representació fidel dels fenòmens econòmics i d'altre tipus que es proposa representar. La representació fidel s'aconsegueix quan la descripció del fenomen és completa, neutral i llibre d'errors significatius.

• **Comprensibilitat:** La comprensibilitat és una qualitat de la informació que permet als usuaris comprendre el seu significat. Les entitats del sector públic haurien de presentar la informació de forma que respongui a les necessitats i a la base de coneixements dels usuaris, i a la naturalesa de la informació presentada.

• **Oportunitat:** L'oportunitat significa tenir informació disponible per als usuaris davant la pèrdua de la seva capacitat per a ser útil a efectes de la rendició de comptes i la presa de decisions.

Tenir informació rellevant disponible abans pot millorar la seva utilitat amb dades d'entrada per a avaluar la rendició de comptes i la seva capacitat per a informar i influir en les decisions que es necessiten prendre. Una absència d'oportunitat pot proporcionar informació menys útil.

• **Comparabilitat:** La comparabilitat és una qualitat de la informació que permet als usuaris identificar similituds i diferències entre dos conjunts de fenòmens. La comparabilitat no es només una qualitat d'un element individuals, sinó més aviat una qualitat de la relació entre dos o més partides d'informació. La comparabilitat difereix també sobre la uniformitat; per tal que la informació pugui ser comparable, elements que s'assemblen han de veure's similars i elements diferents han de veure's diferents.

• **Verificabilitat:** La verificabilitat és la qualitat de la informació que ajuda a assegurar als usuaris que la informació representa fidelment els fenòmens

econòmics i d'altre tipus que es proposa representar. La suportabilitat s'utilitza, algunes vegades, per a descriure aquesta qualitat quan s'aplica respecte a la informació explicativa i a la informació quantitativa financera i no prospectiva financera.

En conclusió, les IPSAS o NIC-SP milloren la transparència i la credibilitat, a més de generar una millora de la gestió i la planificació en general.

Així doncs, les IPSAS o NIC-SP són normes generals d'informació financera amb una alta qualitat, per a la seva aplicació a entitats

del sector públic que no siguin empreses públiques. Tanmateix, representen les millors pràctiques pels governs i les organitzacions sense afany de lucre. L'OCDE, l'Organització de les Nacions Unides (ONU), la Comissió Europea i l'OTAN han adoptat les IPSAS per a la preparació del seus informes financers.

BREU ESQUEMA DE LES IPSAS o NIC-SP:

IPSAS	STANDARD	BASAT EN
IPSAS 1	Presentació dels estats financers	IAS 1
IPSAS 2	Estats de fluxos d'efectiu	IAS 7
IPSAS 3	Polítiques de comptabilitat, canvis en estimacions comptables i errors	IAS 8
IPSAS 4	Els efectes de les variacions en les taxes de canvi	IAS 21
IPSAS 5	Costos per préstecs	IAS 23
IPSAS 6	Estats financers consolidats i individuals	IAS 27
IPSAS 7	Inversions en associades	IAS 28
IPSAS 8	Participacions en negocis conjunts	IAS 31
IPSAS 9	Ingressos ordinaris provinents de transaccions d'intercanvi	IAS 18
IPSAS 10	Informació financera en economies hiperinflacionàries	IAS 29
IPSAS 11	Contractes de construcció	IAS 11
IPSAS 12	Inventaris	IAS 2
IPSAS 13	Arrendaments	IAS 17
IPSAS 14	Esdeveniments posteriors a la data de presentació de l'informe	IAS 10
IPSAS 15	Instruments financers: revelació i presentació	N/A
IPSAS 16	Propietat per a inversió	IAS 40
IPSAS 17	Propietat, planta i equip	IAS 16
IPSAS 18	Presentació d'informes per segments	IAS 14
IPSAS 19	Provisions, passius contingents i actius contingents	IAS 37
IPSAS 20	Informació a revelar de parts relacionades	IAS 24
IPSAS 21	Deteriorament d'actius que no generin efectiu	IAS 36
IPSAS 22	Revelació d'informació financera sobre el sector govern en general	N/A
IPSAS 23	Ingressos ordinaris provinents de transaccions de no-intercanvi (impostos i transferències)	N/A
IPSAS 24	Presentació d'informació pressupostària continguda en els estats financers	N/A
IPSAS 25	Beneficis per a empleats	IAS 19
IPSAS 26	Deteriorament dels actius que generen efectiu	IAS 36
IPSAS 27	Agricultura	IAS 41
IPSAS 28	Instruments financers: presentació	IAS 32
IPSAS 29	Instruments financers: reconeixement i mesuratge	IAS 39
IPSAS 30	Instruments financers: revelacions	IFRS 7
IPSAS 31	Actius intangibles	IAS 38
IPSAS 32	Combinacions d'entitats a partir de transaccions d'intercanvi	IFRS 3

Darrerament, el gener de 2015, la Junta Internacional de Normes de Comptabilitat del Sector Públic (IPSASB) ha publicat la NICSP 33 "Adopció per primera vegada de les bases de meritació IPSAS".

Dia de l'Auditor

#Diaauditor2015

Universitat de Barcelona
25 de novembre de 2015

Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya = EL CØL·L3Ø1

Programa

17:00-18:00h **Visita guiada a l'Edifici Històric de la Universitat de Barcelona (*)**
(Gran Via de les Corts Catalanes, 585, Barcelona)

- + La visita té una durada de 30 minuts
- + Es faran 3 grups, el primer iniciarà la visita a les 16:45h, el segon a les 17:00h i el tercer a les 17:15h

(*) Places limitades.
Es prega confirmació d'assistència a:
monica@auditors-censors.com

18:00-18:45h **Universitat de Barcelona: Paranimf**
Acte presentat pel periodista Humberto Salerno

Intervindran:

- + Dr. **Didac Ramírez**, Rector de la Universitat de Barcelona
- + Dra. **Elisenda Paluzie**, Degana de la Facultat d'Economia i Empresa de la Universitat de Barcelona
- + Sr. **Mario Alonso**, President de l'Institut de Censors Jurados de Cuentas de España
- + Sr. **Daniel Faura**, President del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya

18:45-19:45h **"El valor invisible de les Humanitats"**
Conferència a càrrec de **Jordi Llovet**, catedràtic de Literatura Comparada de la UB i crític literari

19:45-20:00h **Lliurament del Premi a la millor comunicació de temes relacionats amb la transparència**

Lliurament de l'Ajut a la cooperació

20:00-20:30h Actuació musical a càrrec del **Cor de la Universitat de Barcelona**

21:00-00:00h **Sopar a l'Hotel Majestic**
(Passeig de Gràcia, 68 Barcelona)
Tiquet del sopar 70€ per persona

- + Proclamació de l'Auditor Distingit 2014

NOTA: **AQUESTA SESSIÓ ESTÀ HOMOLOGADA AMB 1 HORA D'FPCC EN ALTRES MATÈRIES**

Com arribar-hi?

UNIVERSITAT DE BARCELONA
(Gran Via de les Corts Catalanes, 585, Barcelona)

 Bus
H12, H16, V15, 21, 41, 50, 54, 55, 58, 59, 63, 66, 67, 68, 91

 Metro
Línia 1 / Línia 2: Estació Universitat

 Cotxe (Aparcaments)
P1 – Parking Romara: c/ Aribau, 9
P2 – Aparcament Coliseum: Gran Via Corts Catalanes, 620
P3 – SABA Rambla Catalunya: Rambla Catalunya, 5

 Tren
RENFE: Estació Catalunya
FGC: Estació Catalunya

HOTEL MAJESTIC (Passeig de Gràcia, 68 Barcelona)

 Bus
7, 22, 24, V5

 Metro
Línia 3 i Línia 4 (Passeig de Gràcia)

 Cotxe (aparcaments)
- SABA Gràcia III (Passeig de Gràcia, 60)

Es prega confirmació d'assistència a monica@auditors-censors.com

l'c)

(comptabilitat)

Josep-Domènec Salas

Membre del Comitè Tècnic del CCJCC
Director de PwC

Projecte de Resolució de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes, per la qual es dicten normes de registre, valoració i

El passat 9 de juliol de 2015 l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes (des d'ara, ICAC) va publicar el Projecte de Resolució amb relació a les normes de registre, valoració i elaboració dels comptes anuals per a la comptabilització de l'impost sobre beneficis. En el moment de redactar aquestes línies encara no s'ha publicat la Resolució definitiva d'aquestes normes, per la qual cosa el present article versa exclusivament sobre el referit Projecte de Resolució publicat.

Com s'indica en la secció introductòria del Projecte de Resolució, aquesta neix davant la necessitat d'establir una norma que aclareixi els criteris que, amb caràcter general, cal tenir en compte per comptabilitzar la despesa per impost sobre beneficis, partint del que estableix el Pla General de Comptabilitat (des d'ara, PGC), aprovat mitjançant el Reial decret 1514/2007 de 16 de novembre, i la prèvia Resolució de 9 d'octubre de 1997 de l'ICAC sobre alguns aspectes de la norma de valoració 16ª de l'anterior Pla General de Comptabilitat aprovat l'any 1990, la qual, previsiblement, quedarà substituïda per la nova resolució a emetre.

Aquest article no pretén ser un resum o compendi de tots i cadascun dels punts que cobreix el Projecte de Resolució en qüestió, ja que aquest és molt extens i, a més, molts dels aspectes fonamentals ja vénen recollits

en el propi PGC. Conseqüentment, el principal objectiu no és altre que ressaltar aquells aspectes més clarificadors o de major rellevància que es presumeix que tindrà en la seva aplicació pràctica en general, i tot això respecte a les normes i interpretacions ja publicades fins la data.

El Projecte de Resolució es divideix en deu normes. La **Norma primera** recull les definicions en què es sustenta "l'enfocament del balanç", que és la metodologia en la qual es basa la Norma de registre i valoració 13ª (impost sobre beneficis) del PGC 2007. Al respecte, destaca la definició de "base fiscal" d'un actiu o passiu i com, a partir d'aquests conceptes, es defineix alhora el de "diferència temporal" com les diferències derivades de la diferent valoració comptable i fiscal, atribuïda als actius, passius i determinats instruments de patrimoni propi de l'empresa, en la mesura que tinguin incidència en la càrrega fiscal futura. Així es citen exemples, com pot ser el cas d'un immobilitzat material que s'hagués acollit a incentius fiscals i s'hagués amortitzat fiscalment per un import superior al considerat comptablement. Aquestes diferències temporàries són les que motiven el reconeixement d'actius i passius per impostos diferits, perquè el balanç de l'empresa compleixi amb l'objectiu de mostrar la imatge fidel de la càrrega fiscal futura.

elaboració dels comptes anuals per a la comptabilització de l'impost sobre beneficis

En la secció introductòria del Projecte de Resolució s'explica un cas específic, debatut pel grup de treball que l'ha elaborat, per evidenciar com l'anàlisi sobre el reconeixement d'un actiu per impost diferit sobre una diferència temporal pot resultar, de vegades, complex. És el cas, per exemple, quan la reversió d'una diferència només tingui incidència en la càrrega futura en cas de baixa (com seria la situació, amb caràcter general, de les correccions de valor de les inversions en instruments de patrimoni d'acord amb la vigent Llei de l'impost sobre societats (Llei 27/2014, de 27 de novembre). La qüestió debatuda va ser si aquest succés, l'expectativa d'alienar la inversió, hauria de ser l'únic a considerar per, si escau, reconèixer el corresponent actiu per impost diferit, tot i que la diferència temporal es podria modificar per efecte de la reversió del deteriorament (per exemple, davant un canvi en la taxa de descompte o l'augment de la renda operativa de la depenent). Doncs bé, tal i com s'indica en la referida secció introductòria, la majoria del grup de treball va estimar que, en aquesta operació, l'únic escenari a considerar hauria de ser la baixa de l'actiu, perquè la reversió de la diferència per causa de la recuperació del valor comptable no seria rellevant per mostrar la imatge fidel de la càrrega fiscal futura.

“La majoria del grup de treball del Projecte de Resolució va concloure que,

a efectes de reconeixement d'actiu per impost diferit en cas de diferències temporànies per deteriorament d'inversions en instruments de patrimoni, l'únic escenari futur a considerar és el de la baixa de l'actiu (no així la possible reversió per recuperació del valor de la inversió)”.

En la **Norma segona** es tracten els actius i passius per impost corrent. Tal com s'indica en la secció introductòria del Projecte de Resolució, el més destacable d'aquesta matèria en comparació amb el contingut del PGC és la precisió que, quan la legislació fiscal estableixi la possibilitat de convertir els actius per impost diferit en un crèdit exigible davant l'Administració tributària, aquest dret es reconeixerà com un actiu per impost corrent només quan es compleixin els requisits que preveu a aquest efecte la norma fiscal. Fins aquell moment, l'empresa mostrarà el corresponent actiu per impost diferit.

Adicionalment, s'estableix que, en la valoració dels actius i passius per impost corrent, si el seu venciment supera l'any, l'empresa haurà de considerar l'efecte financer d'aplaçament, excepte en el cas de les retencions i pagaments a compte que, suportades o realitzades en un exercici, s'aplicaran en la liquidació de l'exercici següent. Una altra qüestió és la valoració dels actius i passius per impostos diferits

que es regulen en la Norma quarta del Projecte de Resolució, en la qual es disposa que aquests elements no han de ser descomptats, en la línia del que recull la NRV 13^a.3 del PGC. No obstant això, també s'ha de considerar que, quan l'efecte de no actualització d'aquests saldos pogués tenir un impacte rellevant des de la perspectiva de la imatge fidel que han de subministrar els comptes anuals, l'empresa hauria d'informar d'aquesta circumstància en la memòria, per imperatiu de l'article 34 del Codi de Comerç.

En la **Norma tercera** s'analitza el reconeixement dels actius i passius per impostos diferits. Amb relació al reconeixement dels actius, s'ha de considerar el que ja estableix la NRV 13ª del PGC, en la qual es disposa que, d'acord amb el principi de prudència, només es reconeixeran actius per impost diferit en la mesura en què resulti probable que l'empresa disposi de guanys fiscals futurs que permetin l'aplicació d'aquests actius. Doncs bé, amb relació a aquest principi bàsic, el Projecte de Resolució estableix els següents aclariments i/o puntualitzacions:

- S'estableix un cas especial pel qual es presumeix, en tot cas, que els actius per impost diferit seran recuperats: en concret, quan la legislació fiscal contempli la possibilitat de conversió futura d'actius per impost diferit en un crèdit exigible

davant l'administració tributària. Si bé cal indicar que aquests actius no passen a qualificar-se com a impost corrent fins que, en temps i forma, es compleixin els requisits que preveu la norma fiscal.

- Els crèdits fiscals per bases imposables negatives segueixen inicialment el mateix règim general regulat en el PGC i que ja va ser objecte d'interpretació per part de l'ICAC en la seva consulta 10 del BOICAC 80 de desembre de 2009, si bé s'introdueix una presumpció que pot ser rebatuda amb relació a l'horitzó temporal respecte al qual es pot considerar probable l'obtenció de beneficis que tributin. Les regles a considerar per al reconeixement d'actiu amb relació a bases imposables negatives són les següents:

a) L'obtenció d'un resultat d'explotació negatiu en un exercici no impedeix el reconeixement d'un actiu per impost diferit. No obstant això, quan l'empresa mostri un historial de pèrdues contínues es presumirà, si no hi ha prova en contra, que no és probable l'obtenció de guanys que permetin compensar les esmentades bases.

b) Per poder reconèixer un actiu, ha de ser probable que l'empresa obtingui beneficis fiscals que permetin compensar les esmentades bases imposables negatives en un termini no superior al que preveu la legislació fiscal, amb el límit màxim de deu anys comptats des de la data de tancament de l'exercici en aquells casos en els quals la legislació tributària permeti compensar en terminis superiors, fora que hi hagi clara evidència del contrari o que l'entitat tingui passius per impostos diferits amb els quals compensar les bases imposables negatives, si no és que el termini de reversió de l'esmentat passiu supera el termini previst per la legislació fiscal per compensar aquestes bases.

c) Addicionalment s'aclareix que, a l'hora d'avaluar si l'entitat tindrà prou guanys fiscals en exercicis futurs, s'han

d'excloure les partides imposables que procedeixin de diferències temporàries deduïbles que s'esperen en exercicis futurs (per exemple, una pèrdua per deteriorament que no és deduïble fins que es produeixi una determinada fita), ja que aquestes portaran també el reconeixement d'un actiu per impost diferit, sempre i quan sigui probable l'obtenció de guanys fiscals futurs.

- En relació al reconeixement de la resta d'actius per impostos diferits, això és, els que portin causa de diferències temporàries deduïbles o de bonificacions o deduccions o altres avantatges fiscals pendents d'aplicar, el Projecte de resolució també manté el límit de deu anys com una presumpció de la projecció econòmica futura de beneficis fiscals que permetin la seva recuperació, si bé també admet prova en contra, en cas de clara evidència de recuperació en un termini superior.

“Al marge de quina sigui la naturalesa de l'actiu per impost diferit, no serà apropiat el seu reconeixement quan es prevegi que la seva recuperació futura es produirà en un termini superior als deu anys comptats des de la data de tancament de l'exercici, fora que hi hagi clara evidència en contra o que existeixin passius per impostos diferits a compensar en el cas de les bases imposables negatives”.

Addicionalment, en la secció introductòria del Projecte de Resolució es recull específicament el tractament de l'efecte impositiu en les operacions de reorganització de negocis entre empreses del grup. Els apartats 2 i 3 de la NRV 21ª Operacions entre empreses del grup no detallen de manera expressa com tractar l'efecte impositiu que pogués sorgir en aquestes operacions, quan s'adquireix un negoci, en el supòsit que la base fiscal dels elements patrimonials difereixi del valor comptable pel quan han de ser reconeguts. En les operacions de reestructuració sota control comú, a diferència del criteri general regulat en la NRV 19a Combinacions de negoci (valor raonable),

el registre comptable en l'adquirent es realitza pel valor comptable consolidat del grup radicat a Espanya, o pel valor comptable previ en els comptes individuals del transmissor, segons els casos. El grup de treball va considerar adequat aclarir que, en aquestes operacions, s'han de reconèixer els actius i passius per impost diferit que poguessin sorgir en el reconeixement inicial utilitzant com a contrapartida un compte de reserves (a diferència de les operacions sota la NRV 19ª, el reconeixement inicial del qual s'ha de realitzar contra fons de comerç o diferència negativa, si escau).

Amb relació al reconeixement de passius per impost diferit, es destaquen dos aclariments específics:

- D'acord amb la norma de valoració de passius per impostos diferits (aquests es valoraran segons els tipus de gravamen esperats en el moment de la seva reversió), s'haurà de reconèixer el corresponent passiu per impost diferit en situacions com la que es produeix en comptes anuals individuals, quan existeixi un fons de comerç implícit en una inversió estratègica en una empresa del grup i la legislació fiscal contempli el seu caràcter deduïble, o en el cas de subvencions de capital rebudes per entitats “deficitàries”, la cancel·lació de les quals poques vegades originarà una sortida de recursos.

- Dispensa de registre del passiu per impost diferit en el registre inicial d'un element patrimonial, en una transacció que no és una combinació de negocis i, a més, no va afectar ni al resultat comptable ni a la base imposable de l'impost. Amb la finalitat d'aclarir aquesta dispensa, aplicable per exemple en el cas d'aportacions no dineràries d'elements patrimonials que no constitueixen un negoci, s'han inclòs les següents precisions:

a) La data en què s'ha d'apreciar si l'operació va afectar al resultat comptable i fiscal és la data en què es va realitzar l'operació.

b) La diferència temporània que no ha tingut efectes en el reconeixement inicial tampoc els tindrà en un moment posterior.

c) A aquests exclusius efectes, les participacions en el patrimoni net d'altres empreses no constitueixen en si mateixes un negoci, i

d) Quan l'element s'adquireixi lliurant a canvi instruments de patrimoni propi, l'aplicació de la dispensa en cap cas pot originar un increment de patrimoni net de la societat per un import superior al valor raonable de l'element patrimonial, un cop deduït l'efecte fiscal.

“En les aportacions no dineràries (incloses les participacions en el patrimoni net d'altres empreses) s'estableix dispensa en el registre del passiu per impost diferit, en la mesura que no correspongui a una combinació de negocis i, a més, no afecti al resultat comptable ni a la base imposable de l'impost a la data de l'operació. No obstant això, quan l'element s'adquireixi lliurant a canvi instruments de patrimoni propi, l'aplicació de la dispensa en cap cas pot originar un increment del patrimoni net de la societat per un import superior al valor raonable de l'element patrimonial, un cop deduït l'efecte fiscal”.

La **Norma quarta** versa sobre la periodificació de diferències permanents, de forma correlacionada amb les despeses vinculades a aquestes diferències permanents.

La **Norma cinquena** desenvolupa el tractament comptable aplicable a determinats règims especials de tributació, com són el cas de les entitats en transparència fiscal o el règim de tributació consolidada.

Respecte al règim basat en la imputació fiscal de rendes als socis o participants (com són, per exemple, el règim especial de tributació de les agrupacions d'interès

econòmic i unions temporals d'empreses), des d'un punt de vista comptable el Projecte de Resolució assumeix, en general, els criteris publicats en l'antecedent de l'any 1997, aclarint certs punts.

Amb relació al règim de tributació fiscal consolidada, cal destacar els següents aspectes:

- Si, com a conseqüència de l'eliminació de resultats per a la determinació de la base imposable consolidada, es produeix un ajornament en el reconeixement pel grup de resultats, en tant que no estiguin realitzats davant tercers o, si escau, en les correccions valoratives corresponents a la inversió en capital d'una societat del grup, sorgirà per a la societat que tinguiés comptabilitzat aquest resultat –o dotació, si escau–, una diferència de caràcter temporal, el registre comptable de la qual es realitzarà d'acord amb les normes generals de reconeixement d'actius/passius per impostos diferits.

- Si una base imposable negativa generada per una societat del grup en règim de tributació fiscal consolidada es compensa amb els beneficis del grup consolidat fiscal, la societat que ha incorregut en pèrdues fiscals ha de reconèixer un crèdit davant l'altra societat del grup, generalment la dominant del consolidat fiscal. No obstant això, la part de la base imposable negativa no compensada pel resultat consolidat generat pel grup en l'esmentat exercici, es registra com un actiu per impost diferit per la societat a la qual correspon, si s'espera raonablement que el grup fiscal en el seu conjunt generi en el futur guanys fiscals.

- Les deduccions i bonificacions de la quota de l'impost sobre beneficis afectaran al càlcul de l'impost meritat en cada societat pel seu import efectiu que sigui aplicable en el règim dels grups de societats, i no per l'import, inferior o superior, que correspondria a cada societat en règim de tributació individual.

- Si, com a conseqüència de les relacions jurídico-privades entre societats del grup fiscal, el repartiment de la càrrega tributària no coincideix amb el que resulta de l'aplicació d'aquesta norma, la diferència per a cada societat es tractarà d'acord amb la realitat econòmica de l'operació.

“La Norma estableix que, en tributació fiscal consolidada, les deduccions i bonificacions de la quota de l'impost sobre beneficis afectaran al càlcul de l'impost meritat en cada societat pel seu import efectiu que sigui aplicable en el règim dels grups de societats, i no per l'import, inferior o superior, que correspondria a cada societat en règim de tributació individual”.

En la **Norma sisena** s'efectuen algunes precisions rellevants sobre els impostos estrangers de naturalesa similar a l'impost sobre societats espanyol i, en especial, en el cas de sucursals (establiments permanents) o negocis a l'estranger.

La **Norma setena** està dedicada als comptes anuals consolidats, i reproduceix de forma agrupada, i quasi en termes literals, la regulació que sobre la despesa per impost sobre beneficis s'inclou en les Normes per a la Formulació de Comptes Anuals Consolidats (NFCAC). D'aquesta Norma en destaquen els següents aclariments:

- Eliminació de la correcció valorativa de la inversió en les societats del grup: es clarifica a aquest respecte que l'esmentada eliminació en el procés de consolidació podrà donar lloc, en funció del tractament fiscal de l'operació i el règim de tributació escollit, al reconeixement d'un passiu per impost diferit o a l'eliminació de l'actiu per impost diferit que, si escau, hagués estat reconegut en els comptes anuals individuals de la societat dominant.

- Aquest incís del Projecte de Resolució elimina la possible interpretació que es podria donar en el passat, consistent en

que, per haver generat societat dominant i dependent bases imposable negatives, l'existència de dos subjectes passius permetria al grup mantenir reconeguts, en els comptes anuals consolidats, dos crèdits fiscals, sense considerar el fet que l'eliminació de la correcció valorativa en comptes consolidats (a fi de considerar un sol cop la pèrdua incorreguda pel grup) devia implicar el seu corresponent efecte impositiu, circumstància que hauria requerit comptabilitzar el corresponent passiu per impost diferit.

- Diferències temporànies existents entre la base fiscal d'una participació i el valor comptable consolidat (valor dels actius i passius de la societat participada reconeguts en el consolidat, deduïda la participació en socis externs en cas de societats consolidades per integració global): aquestes sorgeixen, principalment, com a conseqüència de l'efecte conjunt que es deriva de:
  - L'existència de resultats acumulats generats per la societat participada des de la data de la seva adquisició
  - Deduccions fiscals associades a la inversió i
  - La diferència de conversió

Aquestes diferències comporten el reconeixement del corresponent impost diferit, excepte en els casos següents:

- En el cas de diferències imposables, si la inversora pot controlar el moment de la reversió de la diferència i, a més, és probable que tal diferència no reverteixi en un futur previsible.
- En el cas de diferències deduïbles, si s'espera que la dita diferència no reverteixi en un futur previsible i no sigui probable que l'empresa disposi de guanys fiscals futurs en quantia suficient.

“Les diferències temporànies existents entre la base fiscal d'una participació i el valor comptable consolidat comportaran el reconeixement del corresponent actiu/ passiu per impost diferit en els comptes anuals consolidats, excepte en determinats supòsits contemplats per la Norma”.

La **Norma vuitena** tracta sobre les provisions i contingències derivades de l'impost sobre beneficis. A aquest respecte destaquen els següents aclariments o matisacions recollides en la secció introductòria del Projecte de Resolució amb relació a l'esmentada Norma vuitena:

- Les obligacions presents de naturalesa fiscal, es derivin o no d'una acta d'inspecció, hauran d'ocasionar, en l'exercici en què sorgeixen, la corresponent dotació a la provisió per l'import estimat del deute tributari.
- En cap cas resultarà acceptable justificar l'absència de registre d'una obligació per l'eventualitat que es produeixi o no una comprovació administrativa, ni tampoc qualificar l'obligació com remota quan sorgeixi una discrepància com a conseqüència de l'esmentada comprovació o inspecció, o arran dels criteris mantinguts per les administracions públiques o pels tribunals de justícia sobre fets de naturalesa similar als que es refereix l'obligació.
- S'indica en la Norma com reflectir les obligacions presents que es posin de manifest arran d'una comprovació fiscal per part de l'administració tributària. Concretament es contempla el cas que, quan l'empresa ingressa la quantitat reclamada per la Hisenda Pública i és recorreguda la decisió administrativa, aquest desemborsament només s'ha de comptabilitzar com un actiu en el balanç quan la seva recuperació sigui probable, a fi que la decisió sobre l'ingrés en efectiu o atorgament d'un aval per la quantitat reclamada no repercuteixi en el patrimoni net de l'entitat que informa.

En la **Norma novena** s'han reproduït els criteris simplificats de registre i valoració de la despesa per impost sobre beneficis sense que s'hagi considerat necessari introduir un desenvolupament addicional.

La **Norma desena** recull la regulació en matèria de normes d'elaboració dels comptes anuals, tant individuals com consolidats. Dels diversos desglossaments requerits en la memòria dels comptes anuals, destaca especialment el que fa referència a la justificació, en aquesta, del reconeixement dels actius per impost diferit. En particular, estableix que, en aquells casos en què l'empresa consideri que existeix evidència que permeti rebatre la presumpció que no és possible recuperar els actius per impostos diferits en un termini superior a deu anys, s'haurà d'informar en detall de les circumstàncies en què es suporta aquest judici.

En resum, podríem concloure, sense por d'equivocar-nos, que el Projecte de Resolució publicat per l'ICAC respon, fonamentalment, a aclariments de possibles interpretacions sobre la normativa vigent i no a l'establiment d'un nou desenvolupament comptable no contemplat d'alguna manera per la legislació ja existent, si bé alguna d'aquestes precisions (com hem comentat) poden tenir incidència respecte al registre comptable que s'hagués pogut considerar fins ara. El Projecte de Resolució no contempla un règim transitori específic, per la qual cosa es preveu que la vigència i efectivitat de la futura Resolució es produeixi l'endemà de la seva publicació definitiva, si aquest no es desenvolupa específicament. És per això que ja és recomanable la seva lectura detallada, tot i que l'anàlisi només es pugui concloure un cop conegut el contingut final de la Resolució sobre la comptabilització d'impost sobre beneficis que l'ICAC emeti finalment.

COMPTA AMB NOSALTRES

Serveis col·legials	Avantatges col·legials
 <p>Si encara no el teniu, podeu sol·licitar-lo a través del web del CCJCC> Finestreta única>Tràmits i certificats </p>	 <p>Aparcament C/ Jordi Girona (Campus Nord UPC) Gaudireu d'un descompte del 15% sobre tarifa per hora d'estacionament</p>
 <p>El Col·legi expedeix la signatura digital a través de l'autoritat de certificació Firma Professional. Podeu tramitar-ho a través del web del CCJCC> Finestreta única>Tràmits i certificats </p>	 <p>Idiomes Proposta de Serveis Exclusius que aquesta entitat ha dissenyat per al nostre col·lectiu. <u>Proposta Serveis Exclusius</u></p>
 <p>Utilització de sales Aquest servei és exclusiu per membres del CCJC i només es pot utilitzar per organitzar reunions o sessions de formació internes. La disponibilitat de les sales està condicionada a la cobertura de les necessitats de l'Escola d'auditoria. <u>Més informació a la web del CCJCC > serveis</u></p>	 <p>Els col·legiats que estiguin interessats a fer-se socis de l'Ateneu a títol individual estaran exempts de pagar els 60€ de quota d'ingrés, sempre que acreditin la seva pertinença al Col·legi. La quota mensual és de 27€ i es pot abonar trimestralment, semestralment o anualment.</p>
<p>Membre de: Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya = logo mostra a EL CØL·L3G1</p> <p>Logo CCJCC El Col·legi posa a disposició el seu logotip per aquelles firmes i col·legiats que vulguin utilitzar-lo en els seus elements corporatius. Més informació a través del web del CCJCC>Finestreta única>Tràmits i certificats </p>	 <p>Proposta de serveis exclusius que aquesta entitat ha dissenyat per al nostre col·lectiu. <u>Fullet serveis exclusius persones físiques</u> <u>Fullet serveis exclusius persones jurídiques</u></p>
<p>RECC (Registre d'Experts Comptables de Catalunya)</p> <p>El Col·legi de Censors Jurats de Comptes (CCJCC) i el Col·legi d'Economistes de Catalunya (CEC) han creat el Registre d'Experts Comptables de Catalunya, en endavant RECC (CEC-CCJCC). Les principals funcions del RECC seran constituir-se com a entitat que acredita els professionals membres del CEC i del CCJCC com a Experts Comptables acreditats. Més informació al <u>web del CCJCC>pàgina d'inici</u></p>	 <p>Proposta de serveis exclusius que l'entitat bancària ha dissenyat per al nostre col·lectiu. Accedeix a les ofertes: <u>Condicions generals</u> <u>Préstec Inversió</u> <u>Préstec Consum</u></p>
	 <p>Condicions especials en la compra dels seus productes. Més informació fent clic <u>aquí</u></p>

L'a)

(l'auditoria)

Pilar García

Departament tècnic i de qualitat de l'Institut de Censores Jurados de Cuentas de España

Qualitat en l'auditoria: un viatge sense retorn

Els esdeveniments viscuts al començament d'aquest segle, amb sonats escàndols financers i, molt especialment, la crisi financera mundial iniciada fa vuit anys, han enterbolit la credibilitat de les auditories. Reguladors i supervisors han centrat els seus esforços a atendre les demandes dels usuaris de la informació financera, per entendre que la base de la confiança en el treball dels auditors és la qualitat, a la millora continua de la qual es destina l'extensa regulació de l'activitat auditora i la supervisió de la tasca de l'auditor, a nivell de firma i d'encàrrec.

Es pot dir que l'objectiu de la qualitat en l'auditoria és una obligació per als qui la desenvolupen, no una opció. Aquesta idea es reforça fent un repàs de l'evolució de la regulació espanyola, molt intensa durant els darrers cinc anys.

El 1988 començava a regular-se l'activitat de l'auditoria al nostre país mitjançant la publicació de la primera Llei d'auditoria de comptes, que va transposar la vuitena directiva del Consell Europeu publicada el 1984. En matèria de qualitat, en aquesta primera llei ja es va regular la independència sota un enfocament mixt (principis i prohibicions); també s'atribuïa a l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes (des d'ara ICAC) la potestat per fer controls tècnics i de qualitat, definits, aquests últims, d'una forma molt genèrica.

Al 1991, l'ICAC va publicar les Normes tècniques d'auditoria, que, en l'apartat de diligència professional, ja tractaven sobre els objectius que havia de cobrir el sistema de qualitat intern dels auditors. Posteriorment, el 1993, l'ICAC va publicar la Norma tècnica sobre control de qualitat que desenvolupa els objectius de control de qualitat dels auditors, prèviament enunciada en les normes tècniques d'auditoria publicades dos anys abans.

A nivell internacional i, en concret, per part de la Comissió Europea, el 1998 es va publicar el document "L'auditoria legal en la UE: el camí a seguir", al qual van seguir, l'any 2000, la recomanació "El control de qualitat de l'auditoria legal en la UE: requisits mínims"; el 2003, la comunicació "Reforç de l'auditoria legal en la UE"; i el 2006, la Directiva 2006/43/CE. Totes aquestes publicacions del començament de segle posaven l'accent en la necessitat que la qualitat dels procediments interns dels auditors fos revisada per supervisors nacionals independents.

La transposició de la Directiva 2006/43/CE del Consell al nostre ordenament jurídic va tenir lloc amb la publicació de la Llei 12/2010 d'auditoria de comptes, que va modificar diverses lleis existents fins llavors al nostre país i que contemplava la realització de l'auditoria conforme

a la normativa que anés adoptant la Unió Europea. Així mateix, regulava extensament el règim d'independència de forma mixta, i diferenciava entre els controls tècnics i els controls de qualitat d'auditors i firmes auditores, que duria a terme l'ICAC.

L'any 2011 va ser prolix en regulació sobre la funció de l'auditoria i, en concret, sobre la qualitat del seu treball. A la publicació del Text refós de la Llei d'auditoria de comptes (TRLAC) es va unir, a l'octubre, la publicació de la Resolució de l'ICAC sobre la "Norma de control de qualitat intern dels auditors de comptes i societats d'auditoria (NCCI)", per la qual s'adoptava l'"International Standard on Quality Control (ISQC) 1" i que establia els requeriments concrets sobre el control de qualitat intern d'auditors i firmes auditores, que es sustenten en tres pilars: el lideratge, la implementació i el seguiment.

Podem dir que, des de l'any 2011, tenim prou desenvolupades a Espanya les normes sobre les quals es sustenta el control de qualitat dels auditors: els requisits per a implementar sistemes de control de qualitat intern, a través de la NCCI, i el sistema de supervisió pública de la qualitat per part de l'ICAC, regulat en el TRLAC. Sembla ser, doncs, que l'any 2011 es va "centrar el tret", i és per això que, des de la professió,

es percep la regulació de la qualitat com a relativament recent, quan la realitat, pel que hem pogut anar repassant, és molt diferent.

El 2014, novament, i de resultes de la darrera crisi financera, els usuaris de la informació econòmico-financera demanden transparència, fiabilitat i contribució a l'estabilitat financera. El paper de l'auditor es torna a revisar, i es publiquen la Directiva 2014/56/UE i el Reglament (UE) 537/2014 del Parlament Europeu i del Consell, la primera dedicada a la regulació de la funció auditora amb caràcter general i el segon dedicat a la regulació de la funció auditoria d'entitats d'interès públic. Pel que fa a la qualitat, la nova normativa persegueix objectius molt clars: enduriment del règim d'independència i objectivitat dels auditors i, en matèria de control, reforç de les competències dels supervisors públics nacionals amb enduriment de les sancions a imposar a l'auditor, si escau.

La nostra recent Llei 22/2015, de 20 de juliol, neix del règim jurídic establert per la directiva i el reglament esmentats. En matèria de control de l'activitat d'auditoria de comptes i, en particular, de control de qualitat extern, denominades en la nova llei "inspeccions", es precisa l'abast per a les inspeccions d'entitats d'interès públic, mitjançant la remissió al reglament, i s'incideix en la necessitat de cooperació

entre els supervisors públics de la Unió Europea i altres autoritats públiques de la Unió.

Més enllà de l'àmbit europeu, a nivell mundial, es persegueix el mateix objectiu de qualitat en l'auditoria. Aquest és el cas, per exemple, d'IFIAR (Forum of Independent Audit Regulators), que es reuneix habitualment per a promoure l'acció coordinada de reguladors i supervisors en matèria de qualitat.

Per tot això que hem exposat, es pot concloure que la millora de la qualitat en l'auditoria és un objectiu perseguit des de fa anys, per al qual s'ha invertit un llarg viatge ple de recursos, normes i, en definitiva, molt d'esforç. Gran part d'aquest esforç l'han realitzat els auditors i firmes d'auditoria com a actors principals, que han entès que realitzar la seva tasca diària amb qualitat no és una opció, sinó un compromís.

L'a)

(l'auditoria)

Departament tècnic del CCJCC

Polítiques i procediments de control de qualitat intern subjectes sempre a la millora contínua

Llegint l'article de la Pilar, queda clar que la qualitat en l'auditoria, a part de ser un viatge sense retorn, cal assumir-la com una obligació normativa; però alhora cal entendre que la implementació i interiorització, a nivell de despatx, de les polítiques i procediments de control de qualitat intern són bàsiques per a la qualitat de les feines i, fins i tot, podríem afirmar que per a la continuïtat del negoci.

Qualsevol política o procediment, i els de control de qualitat de l'auditoria no en són una excepció, s'ha de sotmetre a revisió periòdicament, tant per veure si estan funcionant tal com s'havien dissenyat com per avaluar si el disseny contribueix als objectius pels quals s'han creat, que, en el cas que ens ocupa, és el compliment de les normes professionals i requeriments normatius aplicables i l'emissió d'informes d'auditoria adequats a les circumstàncies.

El requeriment de seguiment de la Norma de Control de Qualitat Intern, definit per la pròpia norma com "el procés per a proporcionar una seguretat raonable que les polítiques i procediments relatius al sistema de control de qualitat són pertinents, adequats i operen eficaçment", és la base per establir aquesta millora contínua. Però, en aquest sentit, també són un referent les revisions que fa o lidera l'Institut de

Comptabilitat i Auditoria de Comptes en el context del sistema de supervisió públic establert en el Text Refós de la Llei d'Auditoria (TRLAC), que, en el moment de l'elaboració d'aquest article, ha publicat els resultats del pla de control de l'activitat corresponent a l'exercici 2014 (vegi's, en aquest sentit, BOICAC núm. 102).

A continuació, resumim els aspectes de millora, debilitats més rellevants si utilitzem el llenguatge de la publicació esmentada anteriorment, que considerem que poden ser d'interès en el procés de millora contínua dels sistemes de control de qualitat intern dels auditors:

- L'assumpció de la responsabilitat última del control de qualitat per part dels òrgans de direcció de la societat. És a dir, persones no només amb les competències i capacitats necessàries sinó també amb la deguda autoritat. Recordar en aquest sentit que la Llei 22/2015, de 20 de juliol, d'auditoria de comptes, amb data d'entrada en vigor amb caràcter general el 17 de juny de 2016, estableix en el seu article 28 que "el responsable últim del sistema de control de qualitat intern serà un auditor de comptes inscrit en el Registre Oficial d'Auditors de Comptes, que pugui realitzar l'auditoria de comptes d'acord amb el que exigeix l'article 8.1".

Tots els requeriments, i aquest no n'és una excepció, han de quedar degudament documentats; per tant, caldrà que cada auditor o firma d'auditoria busqui la millor manera de deixar-ne constància en funció de la seva estructura i circumstàncies particulars.

L'adequada segregació de funcions en el repartiment de funcions i tasques. En aquest sentit, la persona que lideri les polítiques i procediments de control de qualitat no podrà ser responsable del seguiment ni tampoc de les revisions de control de qualitat dels encàrrecs. Cal recordar, en aquest punt, que l'externalització de funcions o activitats d'auditoria està permesa, però en cap cas pot menyscar el control de qualitat intern, ni tampoc afectarà a la responsabilitat de l'auditor de comptes i societats d'auditoria davant l'entitat auditada.

- Com a part dels requeriments d'ètica, s'han d'incloure polítiques i procediments que garanteixin el compliment dels requeriments d'independència. En aquest sentit cal recordar que la regulació de la independència a Espanya s'articula, d'una banda, en un sistema d'amenaces i salvaguardes i, de l'altra, en una sèrie d'incompatibilitats,

ambdós aspectes regulats en el TRLAC; per tant, s'espera que les polítiques i procediments dissenyats per l'auditor permetin cobrir ambdós aspectes. També s'espera que aquests no només permetin l'oportuna identificació d'amenaces o d'incompatibilitats, sinó també els possibles procediments que s'aplicaran per mitigar-les, desfer-les o eliminar-les. En aquest sentit, pot ser una bona eina de treball la guia d'actuació de l'ICJCE núm. 37 sobre l'aplicació de l'esquema d'amenaces i mesures de salvaguarda a l'avaluació de la independència de l'auditor de comptes.

Per últim, cal recordar que, en cas de pertànyer a una xarxa, cal haver instaurat polítiques i procediments globals per garantir el compliment dels requeriments d'ètica segons el que estableix la legislació d'auditoria en vigor.

- Amb relació al requeriment d'acceptació i continuïtat de relacions amb clients i encàrrecs específics, cal recordar que els procediments s'executen abans de l'acceptació de l'encàrrec i així ha de quedar documentat, amb una correcta evidència de les respostes als diferents aspectes o qüestions que es contemplin en l'avaluació. Cal documentar, entre altres aspectes, els factors per a l'avaluació i/o ponderació del risc del client i mecanismes

que garanteixin que l'encàrrec no és formalitzarà abans d'haver finalitzat el procés d'acceptació.

- Amb relació al requeriment de recursos humans, cal tenir documentades, si procedeix, directrius sobre contractació. En aquest sentit, la definició dels perfils permet, entre d'altres, processos de selecció més eficaços. També com a part d'aquest requeriment calen plans de formació específics i adequats als diferents nivells professionals, incloent formació amb relació als requeriments d'ètica i, en especial, als corresponents a independència, si el que es vol és que el personal es comprometi amb el compliment d'aquests, i definició de quins indicadors o barems s'utilitzen per avaluar l'acompliment dels objectius marcats al personal, de manera que es pugui establir quin pes té la qualitat en la realització dels encàrrecs en el conjunt de la retribució. En aquest sentit, esmentar que l'article 28 de la Llei 22/2015, de 20 de juliol, d'auditoria de comptes estableix, entre d'altres, que "els ingressos que l'auditor de comptes o la societat d'auditoria obtinguin de la prestació a l'entitat auditada de serveis diferents d'auditoria de comptes no formaran part de l'avaluació del rendiment ni de la retribució de cap

persona que participi en la realització del treball d'auditoria de comptes o que pugui influir en el mateix”.

- Pel que fa al requeriment de realització de l'encàrrec, destaquen com a punts de millora els apartats de consultes i revisió de control de qualitat.

Cal recordar que, es facin consultes o no, tots els auditors han de tenir establertes polítiques i procediments que permetin garantir que es faran les consultes adequades si sorgeixen qüestions difícils o controvertides, que es comptarà amb els recursos necessaris per fer-les i que, en cas que es facin, se'n documentaran la naturalesa, l'abast i les conclusions, així com la implementació d'aquestes. En aquest sentit, l'article 29.3 de la Llei 22/2015, de 20 de juliol, d'auditoria de comptes estableix l'obligació de crear i documentar determinats registres, entre els que s'inclou un “registre de consultes, que continguin les sol·licituds formulades i l'assessorament rebut d'experts”.

Pel que fa a les revisions de control de qualitat, obligatòries¹ per a totes les auditories d'entitats d'interès públic, encara que l'auditor no tingui clients d'aquestes característiques cal que tingui el procediment establert, incloent criteris per a determinar possibles treballs a sotmetre a revisió, característiques o criteris de selecció dels revisors, naturalesa, moment i extensió dels

procediments, així com una correcta documentació tant del procés seguit com de les conclusions. Cal recordar, en aquest punt, que la Resolució de 20 de desembre de 2013 de l'ICAC va modificar la Norma de Control de Qualitat Intern, entre altres aspectes, **suprimint la referència a la data d'informe per la data de lliurament de l'informe**; per tant, a partir de la data d'entrada en vigor de la modificació (1 de gener de 2015), les revisions de control de qualitat s'han d'haver finalitzat en la data de l'informe o amb anterioritat.

- Per últim, amb relació al requeriment de seguiment –peça clau, com hem indicat al començament d'aquest article, de la millora contínua–, cal tenir un pla per realitzar-lo periòdicament amb els criteris de selecció, una adequada comunicació de resultats –que, en el cas de pertànyer a una xarxa d'auditoria, cal ampliar a tots els seus membres– i un pla d'actuació, per si els resultats dels procediments del seguiment indiquen que un informe pot no ser adequat o que es van ometre procediments durant l'execució de la feina. Com en tots els requeriments, el seguiment no és una excepció quant a disposar dels mecanismes que permeten una correcta documentació i custòdia d'aquest durant un període de temps suficient per a permetre als responsables del seguiment avaluar el compliment, per part de la firma d'auditoria, del seu sistema de control de qualitat, o durant un període més llarg si ho requereix la normativa legal o reguladora.

Dins del requeriment de seguiment, la norma estableix que cal tenir un procediment de queixes i denúncies, perquè el personal de la firma pugui manifestar qualsevol reserva amb relació a treballs realitzats per l'auditor que no compleixin les normes professionals i els requeriments normatius aplicables i incompliments dels sistemes de control

de qualitat, sense por de represàlies. En aquest sentit, igual com en les consultes, l'article 29.3 de la Llei 22/2015, de 20 de juliol, d'auditoria de comptes estableix l'obligació de crear i documentar un “registre de reclamacions que continguin les que hagin estat formulades per escrit i estiguin relacionades amb l'execució de les auditories de comptes”.

I, com que per aprendre i millorar no hi ha res millor que conèixer l'opinió dels implicats en polítiques i procediments de control de qualitat, a continuació trobareu un seguit de reflexions sobre els diferents requeriments de la norma, elaborades per diferents auditors.

¹ Tot i que la nota g) dels criteris d'interpretació de la Norma de Control de Qualitat Intern introdueix matisacions sobre aquesta obligatorietat (en aquest sentit, vegeu la circular ES05/2014 de l'ICJCE, on s'inclou la nota tècnica sobre orientacions per a l'avaluació i, en el seu cas, justificació de les revisions de control de qualitat de l'encàrrec en les entitats d'interès públic definides en la lletra b) de l'article 2.5 del TRLAC), l'article 42 de Llei 22/2015, de 20 de juliol, d'auditoria de comptes no permetrà aplicar-les quan indica que “els auditors de comptes i societats d'auditoria, en els treballs d'auditoria de comptes d'entitats d'interès públic, han d'establir polítiques i procediments per a la realització de la revisió de control de qualitat del treball d'auditoria, de conformitat amb l'article 8 del Reglament (UE) núm. 537/2014, de 16 d'abril, abans que s'emeti l'informe”.

l'a)

(l'auditoria)

Robert Serrat

Soci de SERRAT AUDITORS, SL

Responsabilitats de lideratge de la qualitat en la firma d'auditoria

El lideratge és un requeriment clau dins l'engranatge del Control de Qualitat Intern de les firmes d'auditoria. Encara és més acusat en l'entorn d'una firma d'auditoria de mida petita, ja que en molts casos, en la mateixa persona poden recaure diferents tipus de lideratges.

Perquè una firma d'auditoria funcioni de manera efectiva, complint diligentment amb la normativa aplicable, necessita dotar-se d'un Sistema de Control de Qualitat Intern que sigui la base del creixement i la millora constant de l'organització. De la mateixa manera que un auditor comprova que el control intern dels seus clients és l'adequat i realitza proves de compliment específiques per obtenir l'evidència necessària, una firma d'auditoria, per gran o petita que sigui, també ha d'apostar per l'excel·lència en la implantació de polítiques adequades de qualitat, que permetin assegurar processos d'auditoria òptims en cada encàrrec.

El sistema de control de qualitat està integrat dins l'organigrama de la firma i adaptat a la pròpia organització. Formalment, és bo que els responsables de control de qualitat de la firma siguin designats per l'òrgan d'administració de la societat de manera col·legiada, així com també l'assignació de tasques a desenvolupar per cadascun d'ells.

Les funcions que pot desenvolupar un soci a efectes dels requeriments aplicables de control de qualitat intern són: soci director, revisor de control de qualitat, líder d'ètica i responsable de recursos humans. El soci director és qui s'ha d'encarregar de vetllar perquè el sistema i les polítiques de control de qualitat de la firma funcionin adequadament, i fer seguiment de l'eficàcia de la tasca desenvolupada pels altres responsables de lideratge. El revisor de control de qualitat és qualsevol professional dins de l'organització que compleixi els requisits pertinents per poder realitzar revisions de control de qualitat d'encàrrecs. El líder d'ètica és aquella persona que té la responsabilitat de resoldre els conflictes d'ètica que es puguin produir dins de l'organització; també és responsable de mantenir i transmetre a la resta de l'organització les polítiques d'ètica adoptades per la firma. La resta de socis i treballadors han de tenir molt clar que, davant de qualsevol conflicte relacionat amb temes d'ètica (com poden ser temes d'independència, conflicte d'interessos, etc...), el líder d'ètica és la persona que ha de resoldre i aconsellar sobre què cal fer en cada circumstància. Per últim, hi ha d'haver també un lideratge en recursos humans —no és necessari que sigui un soci, però en firmes petites és molt habitual— que s'ocupi de les polítiques i plans de formació establerts a l'empresa, de la formació

professional continuada dels auditors titulats, etc...

Tal com dèiem abans, aquestes funcions poden ser aglutinades pels socis de l'empresa, de forma equitativa en casos de firmes de petita dimensió (2 a 5 socis), per tal de no carregar un sol soci amb un volum de feina excessiu i obtenir una repartició de funcions adequada.

La figura del soci director és essencial, ja que, en molts casos, no tan sols verifica que el sistema de control de qualitat de la firma sigui l'adequat, sinó que ajuda a resoldre conflictes que són responsabilitat d'altres lideratges. D'altra banda, en les firmes de petita dimensió, en solapar-se lideratges

com els d'ètica i direcció cal documentar cada incidència de manera òptima, per tal de respectar l'adequada segregació de funcions.

És molt important que aquestes figures de lideratge estiguin molt ben identificades per tots els membres de l'organització, de tal manera que qualsevol dubte, consulta o conflicte pugui ser resolt pels líders de forma ràpida i eficaç. Es recomana que cada any es faci una reunió amb tots els integrants de la firma, per tal de comunicar l'estructura del sistema de control de qualitat intern i les polítiques de qualitat de la firma; i és que, degut a la rotació de personal dins dels equips d'auditoria, és bo poder comunicar verbalment aquestes

qüestions i no deixar-ho tot únicament a la lectura del Manual de Control de Qualitat Intern de la firma. D'altra banda, aquestes reunions són productives, ja que el personal més experimentat de la firma hi pot fer les seves aportacions, que es poder arribar a incloure i implementar en el propi sistema de control de qualitat.

En definitiva, és molt important per a una firma promoure una elevada cultura interna de qualitat, on la comunicació sigui l'eina fonamental per poder difondre-la. Tal com entenem el món de l'auditoria actualment, el control de qualitat és un dels pilars fonamentals en què s'ha de recolzar una firma d'auditoria.

l'a)

(l'auditoria)

Montserrat Mestre

Sòcia d'Euroaudit Auditores, SAP

Requeriment d'ètica de la Norma de Control de Qualitat

La nostra firma, Euroaudit Auditores, S.A.P., està considerada com a mitjana dins del sector de l'auditoria, amb tres socis auditors i una plantilla d'unes 12 persones, entre auditors i personal administratiu, i una única oficina situada a Barcelona.

Des de l'aparició de la Norma Tècnica d'Auditoria sobre Control de Qualitat l'any 1993, la nostra firma va decidir comptar amb un manual de qualitat per escrit ja que, tot i tenir unes dimensions que facilitaven la comunicació oral entre els socis i el personal, es va considerar que tenir-lo per escrit permetia actualitzar-lo de manera constant i facilitava comunicar-lo a tot el personal. Des d'aquella data, el Manual s'ha anat adaptant a la normativa i als canvis experimentats per la firma.

Des del principi d'aquest any 2015, Euroaudit Auditores, S.A.P. ens hem integrat a AUREN, una firma multidisciplinària de serveis professionals d'auditoria, assessoria legal i fiscal, consultoria i *corporate*, que compta amb 15 oficines a Espanya, 51 oficines en els 9 països en què està present Auren Internacional i més de 200 en 60 països a través d'Antea.

Auren disposa d'un departament tècnic i de control de qualitat a nivell nacional i d'un Manual de Qualitat per a totes les oficines, de manera que el que exposaré

a continuació es refereix únicament a les polítiques i procediments que estaven implantats a Euroaudit Auditores, S.A.P. en relació als requeriments d'ètica contemplats en la normativa sobre Control de Qualitat Intern de les societats d'auditoria.

Els objectius perseguits en la implantació dels requeriments d'ètica a la nostra firma van ser els de proporcionar una seguretat raonable que:

- La firma d'auditoria i el seu personal compleixen els requeriments d'ètica aplicables i mantenen la independència.
- S'identifiquen i resolen els conflictes d'interès i s'estableixen procediments de confidencialitat.

Donades les dimensions de la nostra firma, en el moment en què vam adaptar la nostra política de qualitat a la Norma de Control de Qualitat Intern, aprovada per Resolució de l'ICAC de 26 d'octubre de 2011, no es va considerar convenient nomenar un únic soci com a responsable de les qüestions d'ètica, sinó que es va preferir que fossin els tres socis auditors qui, mitjançant reunions periòdiques, tractessin de totes les qüestions d'ètica, per tal de garantir una actuació coherent i que respectés els principis establerts en els requeriments d'ètica aplicables.

D'aquesta manera, es va establir que els socis auditors de la firma havien de:

- Comunicar adequadament a tot el personal de l'empresa les polítiques, procediments i requeriments relacionats amb les qualitats d'independència, integritat i objectivitat, de manera que tot el personal comprengués les polítiques i procediments i s'hi familiaritzés.
- Identificar i avaluar les circumstàncies i relacions que originen amenaces a la independència i adoptar les mesures adequades per eliminar-les o reduir-les a un nivell acceptable, mitjançant l'aplicació de salvaguardes o bé, en cas necessari, renunciant a l'encàrrec.
- Assegurar que no es realitza cap auditoria en què existeixi alguna circumstància de la que s'originin amenaces que comprometin la independència o bé s'incorri en alguna causa d'incompatibilitat.
- Comprovar que els honoraris del client no representen un percentatge indegudament elevat de la facturació de la firma i revisar periòdicament els honoraris pendents de cobrament, per tal de determinar si la imatge d'independència de l'auditor es pot veure compromesa per l'antiguitat i importància del client o la seva situació financera.

Per portar a la pràctica aquests requeriments i assegurar que quedessin adequadament documentats, es van crear una sèrie de documents:

- *Avaluació d'amenaces i salvaguardes*: aquest document es revisa i modifica anualment i consisteix, bàsicament, en una relació de tots els clients per a qui es fan treballs d'auditoria. S'hi indica qui ha estat l'auditor signant de l'encàrrec, el gerent i el responsable de la revisió del control de qualitat (si ha estat necessari) i el número d'anys que porten en aquesta posició. Així es pot controlar gràficament la necessitat de rotació i, en cas que es decideixi no rotar, s'indiquen els motius, les amenaces que pot representar i les salvaguardes.
- *Anàlisi de la rotació dels encàrrecs*: igual que el document anterior, es revisa i modifica anualment i serveix per controlar la rotació del soci signant de l'encàrrec.
- *Declaració de confidencialitat*: la signen tots els treballadors quan entren a treballar a la firma.
- *Declaració anual d'independència*: la signen tots els treballadors i va acompanyada de la relació detallada de tots els clients de la firma.

- *Manifestació d'independència del client i de l'encàrrec*: la signen tots els que intervenen en l'encàrrec. Hi ha un document d'aquest tipus per a cada treball que es realitza.
- *Declaració periòdica de vinculacions dels socis*: la signen anualment tots els socis de la firma.
- *Control d'honoraris*: full de càlcul per controlar els honoraris rebuts de cada encàrrec i comparar-los amb el total d'ingressos de la firma.

De l'experiència que hem tingut des que es va implantar el manual de qualitat a la nostra firma, considero que hi ha un aspecte que és molt important tenir en compte: els procediments que es descriuen en el Manual han de ser els que realment es porten a la pràctica, i tots els documents que es declara que s'utilitzaran s'han de fer servir realment. No s'han de descriure procediments que, per l'estructura i dimensió de la firma, no siguin aplicables o sigui molt costós fer-ho. Més val tenir un manual amb uns procediments senzills i que es complexin que no pas un manual amb una gran extensió de procediments que, a la pràctica, no es realitzen.

l'a)

(l'auditoria)

Ramon Rubinat

Soci de Proaudit Grup Auditors - Consultors

Acceptació i continuïtat de relacions amb clients i d'encàrrecs específics

Tots els que ens dediquem a la professió ens hem hagut de plantejar en diverses ocasions la no acceptació de feines d'auditoria, i sabem que és una decisió complicada per la renúncia d'honoraris que representa. Per tant, és fàcil que hi hagi una tendència a minimitzar les situacions de risc o a pensar que aquestes es redreçaran a curt termini.

L'experiència professional et porta, però, a la conclusió que la major part de les feines que generen dubtes significatius des de l'inici són, precisament, les que després porten més problemes de tot tipus (conflictes amb el client o més hores de dedicació), per la qual cosa la rendibilitat pot acabar essent negativa i, en alguns casos, inclús hi poden haver dificultats per cobrar els honoraris.

Per aquest motiu, des del nostre despatx donem molta importància al requeriment d'acceptació i continuïtat de la Norma de Control de Qualitat Intern, no només per complir amb la normativa sinó també mirant pel negoci.

Per donar resposta a aquest requeriment, tenint en compte la nostra estructura i dimensió, ens basem en els qüestionaris d'acceptació i continuïtat de clients i encàrrecs de la guia orientativa d'implantació de sistemes de control de

qualitat per a petites i mitjanes firmes d'auditoria, publicada per l'ICJCE i que entenem que s'adequa perfectament als objectius i requeriments marcats per les NIA-ES en aquest tema.

Tots els punts d'aquests qüestionaris s'han d'analitzar i poden tenir més o menys rellevància en funció del client; el criteri de l'auditor hi determinarà el grau de flexibilitat. A continuació volem destacar els punts que, per la nostra experiència com a petita firma d'auditoria, considerem claus i per als quals tenim definida una clara política de despatx.

El primer punt fonamental és verificar que no existeixen causes d'incompatibilitat, que l'auditor pugui complir els requeriments d'ètica aplicables i que no existeixin amenaces d'independència. Existeix un alt risc de sancions elevades en cas d'incompliment d'aquest requisit i, per tant, és important tenir-ho clar.

El segon punt a tenir en compte és la confirmació que disposem de la capacitat, el temps i els recursos necessaris per a realitzar l'encàrrec adequadament. A vegades és millor no voler abastar-ho tot, ja que això pot acabar derivant en un mal servei i, a mig termini, pot arribar a ser contraproductiu.

També tenim clara la no acceptació del client en els casos en què s'imposen limitacions significatives o negatives en l'accés a informació important per a l'auditoria, o bé quan la gerència de l'entitat a auditar imposa uns honoraris molt baixos. Acceptar l'encàrrec amb aquests supòsits ja és començar la relació professional amb mal peu i amb una gran manca de confiança, i aquests són aspectes que ens han ocasionat conflictes en el passat. Aquest perfil de clients, que ens suposen una dedicació superior a l'estimada, acostuma a durar poc; a més a més, en alguna ocasió ens han impedit d'acceptar altres feines per manca de temps. Per aquesta raó, com a firma, no ens sembla interessant créixer amb aquesta tipologia de clients.

D'altra banda, parem també especial atenció a situacions de desequilibri patrimonial i d'incertesa sobre la capacitat de l'entitat per a continuar operant. En aquests casos som molt estrictes amb el compliment dels requisits dels qüestionaris, i hem d'entendre molt bé el negoci i el pla de viabilitat i tenir molt de *feedback* amb el client per poder anar endavant. Donem aquí especial rellevància al contacte amb l'anterior auditor, sobretot si intuïm que hi ha hagut una renúncia per part seva a continuar amb l'encàrrec.

Respecte a la continuïtat dels clients, tot i que és més fàcil tenir una opinió clara, donat el coneixement adquirit sobre l'entitat i la relació amb els auditors, és necessari analitzar els moviments significatius i els canvis o les noves circumstàncies que s'hagin produït d'un any per l'altre. Per a nosaltres, el punt més clar per a la no continuïtat és el no pagament dels honoraris de l'auditoria de l'any anterior. Aquest factor, a més, afectaria directament la nostra independència.

Com a firma, ens hem fixat com a objectiu fer una anàlisi més estricta dels riscos i de la ràtio preu/hora en aquells clients reiteradament conflictius amb els quals podem tenir desacords importants, que pressionen en relació amb les dates de lliurament de l'informe, que dificulten l'execució de la nostra feina, que intenten pressionar també sobre punts de l'informe, que no donen importància a l'auditoria, que suposen moltes hores extres degut a la poca organització del departament financer, etc. Com hem comentat anteriorment, considerem bàsic sentir-nos tranquils amb les feines i, per tant, volem descartar certa tipologia de clients.

En definitiva, per tot el que hem comentat anteriorment, entenem el requeriment

d'acceptació i continuïtat com un dels més importants. En definitiva, la qüestió és prendre consciència que nosaltres som els auditors, i que és el client qui s'ha d'adaptar als nostres requeriments i no a l'inrevés: entenem que això, a la llarga, és necessari, tant per consolidar una estructura sòlida del despatx com per a la millora de la professió.

l'a)

(l'auditoria)

Xavier Castellà

Soci de Castellà Auditors Consultors, SLP

Recursos humans

El Control de Qualitat Intern de les firmes d'auditoria està regulat per la Resolució de 26 d'octubre de 2011 de l'ICAC, que publica la Norma de Control de Qualitat Intern (NCQI), la qual s'ha d'interpretar conjuntament amb la NIA-ES 200 "Objectius globals de l'auditor independent i realització de l'auditoria de conformitat amb les normes internacionals d'auditoria" i, a més, per la NIA-ES 220 "Control de qualitat de l'auditoria d'estats financers".

Pel que respecta als recursos humans, aquesta normativa fixa dos objectius: realitzar els encàrrecs d'acord amb les normes professionals i amb els requeriments normatius aplicables i emetre informes adequats a les circumstàncies.

Per a executar aquests objectius, la firma d'auditoria ha de dissenyar i establir polítiques i procediments que li proporcionin una seguretat raonable que disposa de suficient personal, el qual té la competència, la capacitat i el compromís amb els principis d'ètica necessaris. Aquestes polítiques i procediments abasten la selecció de personal, l'avaluació de l'acompliment, la capacitat, la competència, el desenvolupament de la carrera professional, la promoció, la remuneració, l'estimació de les necessitats de personal i l'assignació d'equips a l'encàrrec.

Com estableix la pròpia normativa, la naturalesa i extensió de les polítiques i dels procediments desenvolupats per cada firma d'auditoria per a complir amb el que estableix la NCQI dependran de diversos factors, com ara la dimensió i les característiques del funcionament de la firma d'auditoria, així com de la seva pertinença o no a una xarxa.

En el cas de les firmes d'auditoria de petita dimensió, considerem que és fonamental establir una adequada política de selecció de personal. Aquest és un instrument clau per contractar personal amb el perfil adient de coneixements, capacitats i polivalència requerits en el desenvolupament dels treballs. Els candidats, per a ser polivalents, no només han d'aportar coneixements, experiència i valors directament relacionats amb l'auditoria com l'ètica, sinó també altres coneixements com fiscalitat, dret, idiomes o informàtica; i capacitats com el lideratge, l'habilitat comercial i el treball en equip. Posteriorment a la seva contractació, per tal de mantenir i desenvolupar la capacitat i la competència d'aquest personal, entenem que és bàsica la formació professional contínua on, en el cas de firmes petites, hi juga un paper molt important l'oferta formativa externa de les corporacions professionals; també és bàsica la tutela per part dels membres més experimentats de la firma, que pot

ser més estreta i directa que en firmes de dimensions més grans, i l'acumulació d'experiència laboral.

En l'avaluació de l'acompliment, les firmes d'auditoria de petita dimensió poden utilitzar mètodes d'avaluació menys formals; no obstant això és necessari deixar constància escrita de l'avaluació realitzada. La dimensió reduïda de la firma permet un coneixement més directe del seu personal. Això facilita una bona interacció entre ambdues parts, a l'hora de comunicar les expectatives que té la firma respecte a l'acompliment i als principis d'ètica i de contrastar amb el treballador el resultat de l'avaluació, per tal d'ajudar-lo en la seva promoció i en el desenvolupament de la seva carrera professional. En aquest sentit, cal indicar que, si bé les firmes petites ofereixen una promoció, carrera professional i remuneració adequades,

ahora es troben condicionades per la dimensió de cada despatx.

Un altre aspecte necessari és portar a terme una bona planificació per tal de realitzar correctament l'estimació de les necessitats de personal i l'assignació d'equips de l'encàrrec. El compliment d'aquests requeriments ha de permetre assegurar l'assignació de professionals amb la formació, capacitat i entrenament tècnic requerits, d'acord amb el grau de dificultat de l'encàrrec i tenint en compte factors rellevants com, entre d'altres, la seva independència i la relació amb el client. Tractant-se de firmes de petita dimensió, donada la lògica limitació de personal disponible, caldrà evitar solapaments de funcions en un mateix membre de l'equip, tenint cura a l'hora de designar les persones encarregades de la planificació, execució, revisió i supervisió de cada encàrrec. En

aquesta mateixa línia, quan s'assignin els encàrrecs a cada soci, caldrà considerar la capacitat horària anual de supervisió de cada soci i la normativa vigent relativa a la seva rotació.

En resum, per a complir amb els requeriments de la NCQI relatius als recursos humans, les firmes d'auditoria han d'adoptar una sèrie de polítiques i procediments que, en el cas dels despatxos de reduïda dimensió, s'hauran d'adaptar al nivell organitzatiu i als recursos d'aquest tipus de societats.

l'a)

(l'auditoria)

Pilar Sáiz

Gerent d'auditoria d'AUDITIA

Realització dels encàrrecs

No pretenem fer una anàlisi exhaustiva de la Norma ni determinar els procediments i polítiques a implantar, ja que això dependrà de cada firma, però sí que ens agradaria comentar alguns aspectes relacionats amb el requeriment de la realització dels encàrrecs que puguin afectar a les firmes d'auditoria de menor dimensió.

El requeriment d'execució dels encàrrecs inclou, principalment, determinar els processos de qualitat relatius a la consistència de la qualitat en la realització dels encàrrecs, la supervisió del treball, la revisió dels treballs, les consultes i les diferències d'opinió, així com la Revisió de control de qualitat de l'encàrrec (EQCR).

L'extensió i complexitat dels processos de qualitat relatius a l'execució de l'encàrrec que cada firma hagi descrit en el seu manual dependrà del seu propi sistema de treball. A través de les seves polítiques i procediments, la firma d'auditoria promou la consistència de la qualitat en la realització dels encàrrecs. És fonamental que el soci encarregat del treball es responsabilitzi dels requeriments establerts en el manual de qualitat de la seva firma i s'asseguri que l'equip que intervé en l'encàrrec segueix les polítiques i procediments dissenyats per la firma. Per això és molt recomanable disposar de petites guies o manuals, documentació estandarditzada específica

per sectors, així com eines informàtiques que facilitin l'execució i la comprensió dels objectius del treball als membres de l'equip de l'encàrrec amb menys experiència.

Amb relació a la responsabilitat de supervisió d'un encàrrec, la Norma estableix que s'han de descriure les polítiques i procediments que assegurin, entre altres aspectes, que es realitzarà el seguiment del progrés de l'encàrrec; com es tractaran les qüestions significatives que sorgeixin durant l'encàrrec i que el personal assignat està qualificat i disposa del temps necessari per complimentar l'encàrrec d'acord amb l'enfocament planificat. Com és inherent a la normativa de qualitat, quan portem a terme els nostres procediments de supervisió descrits en el nostre manual, hem de deixar constància escrita del procés de supervisió; per a fer-ho, i sempre adequant-nos a la dimensió de la firma, podem fer un memoràndum on s'indiquin breument els procediments realitzats, així com les conclusions assolides. Volem destacar que no només hem de deixar per escrit les conclusions quan hi ha hagut un canvi en l'enfocament o s'ha identificat alguna qüestió objecte de consulta, sinó que ens hem de recordar de deixar constància escrita encara que l'encàrrec s'hagi desenvolupat d'acord amb allò planificat i no hi hagi hagut cap tipus d'excepció.

Un altre dels aspectes inclosos en la Norma de Control de Qualitat és la revisió de l'encàrrec. Aquesta revisió l'han de dur a terme els membres més experimentats de l'equip, amb la finalitat última d'assegurar que els treballs d'auditoria generen informes d'auditoria adequats a les circumstàncies. La conclusió d'aquesta revisió s'ha de documentar, per això una opció viable per a les firmes d'auditoria de menor dimensió seria complimentar un memoràndum final d'auditoria on es recullin tots els aspectes dignes d'esment i que serveixi com a eina de comunicació amb el soci responsable de l'encàrrec.

Com sabem, els procediments de qualitat relatius a l'execució de l'encàrrec, independentment de la dimensió de la firma auditora, impliquen necessàriament la documentació. Aquest aspecte és clau quan ens referim a les consultes i les diferències d'opinió que poguessin sorgir en relació a un encàrrec. Volem destacar que, per documentar tant les consultes com les diferències d'opinió que puguin sorgir durant la realització de l'encàrrec, no és necessari establir procediments extensos ni complexos, però és normatiu deixar-ne constància escrita. En documentar la consulta realitzada a un tercer o la diferència d'opinió que hagi sorgit, és molt important en ambdós casos esmentar les conclusions assolides. Així mateix, és

important destacar que, en el cas que no s'hagi produït cap diferència d'opinió o no s'hagin realitzat consultes especialitzades durant l'exercici, també s'ha de constatar explícitament; una possibilitat és esmentar-ho, per exemple, en l'acta de la reunió inicial anual de qualitat de l'exercici següent.

Per últim, però no menys important, volem comentar algun aspecte que ens sembla significatiu sobre la Revisió del control de qualitat de l'encàrrec (EQCR). En la reunió anual de qualitat que sol fer-se a l'inici de la temporada, hem d'establir quins encàrrecs seran objecte de l'EQCR. S'ha de tenir en compte que la normativa indica l'obligatorietat de realitzar-la en cas de ser entitats d'interès públic, amb les matisacions que es realitzen a la nota g) dels criteris d'interpretació de la norma. Addicionalment, la firma pot designar altres encàrrecs d'auditoria per als quals s'hagi determinat realitzar la Revisió de Control de Qualitat de l'Encàrrec. També és important recordar que l'EQCR, en alguns casos, pot formar part d'un conjunt de salvaguardes davant de possibles amenaces.

Així mateix, s'ha d'establir qui és el responsable de l'EQCR per a cada encàrrec que es sotmeti a revisió. Com sabem, l'EQCR la pot dur a terme un soci, una altra persona de la firma d'auditoria, una

persona externa degudament qualificada o un equip format per aquestes persones, cap de les quals formi part de l'equip de l'encàrrec, i que tinguin experiència i autoritat suficients. S'ha de parar especial atenció a l'hora d'establir les responsabilitats, per no incórrer en incompatibilitats en les funcions atorgades als diferents socis i col·laboradors de la firma. Així doncs, en funció del número de socis de la firma, és molt probable que, per a realitzar treballs de revisió, s'hagi de recórrer a altres professionals externs o a altres firmes d'auditoria. És important recordar que l'EQCR s'ha de finalitzar en la data de l'informe o amb anterioritat.

En el cas que la firma consideri que no és necessari realitzar l'EQCR per a cap encàrrec, s'hauria de deixar constància escrita d'aquesta decisió. Aquest fet es pot fer constar, per exemple, en l'acta de la reunió inicial anual de qualitat.

l'a)

(l'auditoria)

**Laura Gaixet,
Salvador Montés
i Elena Zalbidea**

Salvador Montés & associats, SL

Seguiment

La Norma de Control de Qualitat Intern (NCCI) basa el sistema de qualitat intern en tres eixos: el lideratge de la qualitat a la firma, la implementació de les polítiques i dels procediments de control de qualitat i el seguiment d'aquestes polítiques i procediments.

Tal com es defineix a la norma, el seguiment és el procés que consisteix en l'avaluació del sistema de control de qualitat de la firma d'auditoria, el qual inclou una inspecció periòdica d'una selecció d'encàrrecs finalitzats, i ha d'estar dissenyat per a proporcionar a la firma d'auditoria una seguretat raonable respecte a que el sistema de control de qualitat opera de manera eficaç.

Des de la nostra experiència, l'aplicació d'aquest sistema de qualitat de control intern en una petita firma d'auditoria o en un auditor individual, com és el nostre cas, va començar essent una obligació imposada per la pròpia normativa, però ràpidament vam entendre que aquesta implementació era important i bàsica per a la continuïtat com a professionals i per a garantir la qualitat dels treballs. Així doncs, podríem dir que, en un període curt de temps, vam reconèixer que la qualitat en la realització de les auditories havia de ser clarament una prioritat i, per tant, s'havien de destinar els recursos necessaris per al

sosteniment del Control de Qualitat Intern (CCI). Això suposava definir i assignar les responsabilitats de disseny i implementació del CCI i del seu seguiment, així com transmetre a tot el personal la importància de la qualitat en els treballs d'auditoria.

La implementació va suposar, d'una banda, un cost econòmic addicional, ja que, per la pròpia estructura del despatx, va ser necessària l'externalització del servei. I d'altra banda, un immens esforç de tot el personal, ja que la decisió no va consistir tan sols a implantar unes polítiques i procediments de control de qualitat, sinó també a fer un canvi en la metodologia, basat en la integració dels papers de treball en els programes d'auditoria i el Manual de Control de Qualitat Intern de la firma. L'objectiu és assolir amb eficiència una seguretat raonable que el treball d'auditoria compleix les normes professionals i els requeriments legals i reglamentaris aplicables, i que l'informe emès és adequat en funció a les circumstàncies.

El seguiment de control intern ha significat una millora en l'estandardització de la documentació i una definició actualitzada i completa de tots els aspectes de la política de la firma, per exemple:

- Manifestació escrita del personal quant a independència, integritat i objectivitat.

- Avaluacions de l'acompliment professional del personal.
- Avaluació de les necessitats de personal segons la capacitat d'hores i l'assignació del personal en els treballs.
- Documentació de les consultes internes i externes.
- Definició d'uns criteris de formació continuada.
- Revisió de l'anàlisi de l'acceptació i continuïtat de clients.
- Anàlisi de la supervisió i control dels treballs.

És palès que tota la implementació de les polítiques i procediments seguint la NCCI genera un increment significatiu de documentació a complimentar, que s'ha de mantenir actualitzada i adequadament arxivada, a banda de tota la documentació de l'arxiu de treball de l'auditoria pròpiament dita. A més, aquest seguiment també ha suposat posar èmfasi en els papers de treball en temes molt específics com la protecció de dades, l'entorn informatitzat, risc mediambiental,... que, en la nostra opinió, sobrepassen el concepte genèric d'auditoria de comptes.

És per això que creiem que caldria dur a terme una tasca de divulgació entre els clients sobre l'esforç que suposa el procés d'implementació d'aquest control intern de qualitat, així com l'actualització permanent per tal de complir la normativa vigent, tenint en compte que aquesta normativa vigent està subjecta a canvis. Perquè s'ha de donar a conèixer que tot això suposa un esforç molt significatiu per a una petita o mitjana firma d'auditoria.

Com a reflexió final, a banda de la millora i excel·lència aconseguida en els treballs d'auditoria fruit de l'aplicació de la NCCI, destaquem que el desconeixement per part dels clients de tota la nostra feina (compliment d'una normativa específica, estar al dia dels canvis legislatius, control de qualitat, formació continuada obligatòria...) implica que no valorin aquesta excel·lència en el treball realitzat i, per tant, no es pugui reflectir el cost addicional d'hores i recursos humans que suposa l'aplicació de la norma.

(l'm)

(l'mediació)

Maria Munné

Mediadora professional i codirectora del Màster Professional de la Barcelona School of Management (BSM), Universitat Pompeu Fabra (UPF)

La negociació col·laborativa. Una perspectiva de gestió dialogada de conflictes per als censors jurats de comptes

Negociem tots els dies de la nostra vida, de vegades amb tanta rapidesa i tan poc esforç que ni tant sols ens adonem que hem negociat. Aquesta afirmació d'Andrew Floyer Acland¹ (1990) es pot relacionar amb la formulada per Roger Fisher el 1998, segons la qual «Negociem des del ventre de la nostra mare»; ho va dir en un dels seus tallers de negociació, al que vaig tenir el plaer d'assistir i on presentava la negociació com un procés innat i, per tant, propi de tots els éssers humans.

Ambdós autors, autèntics referents de l'estudi de la negociació en l'àmbit organitzacional, destaquen la negociació com a part fonamental de la interacció i, per tant, de la comunicació humana. Aquesta visió primigènia de la negociació no comporta la idea de conflicte. Negociar, per tant, es defineix com un diàleg sobre un assumpte amb un altre o uns altres, per a procurar resoldre'l favorablement i poder assolir un acord mutu.

Definir la negociació com una acció comunicativa sense incloure-hi el conflicte és una formulació del concepte que recullen els diccionaris de la llengua. Fet que

indica aquesta visió elemental i bàsica de la negociació.

El procés de negociació es pot resumir en què cada part exposa el seu punt de vista, s'analitzen els pros i els contres, s'accepten o rebutgen idees i, finalment, s'arriba a un acord mútuament acceptable.

És paradoxal que, essent tan natural i espontània la negociació des de l'inici de la vida, quan apareixen situacions de conflicte entre les parts, aquestes perdin les seves capacitats espontànies i innates per tractar els seus assumptes. El conflicte, terme consubstancial i inherent a l'ésser humà, dificulta en aquest aspecte les relacions i, consegüentment, la capacitat de negociació de les parts.

Segons Acland (1990), en la negociació amb conflicte apareixen les lluites de poder, la por a perdre el prestigi, l'atrinxerament i l'immobilisme. Les emocions dels negociadors impedeixen l'establiment d'una comunicació eficaç i, en conseqüència, es produeix el bloqueig per gestionar i resoldre els assumptes de forma adequada i satisfactòria per a ambdós. Davant d'aquesta pèrdua de consens natural, els negociadors cerquen formes externes per gestionar els seus conflictes i abandonen la seva capacitat d'autogestió.

¹ ACLAND A. F., *Managing Conflict Through Mediation*, Hutchinson Busines Books, Londres, 1990. [Cómo utilizar la mediación para resolver conflictos en las organizaciones, Paidós Barcelona, 1993.]

En les organitzacions i empreses, la negociació ha estat el mecanisme de comunicació fonamental entre socis, clients i proveïdors. Quan el conflicte ha fet inviablable l'enteniment i els acords, les parts normalment han decidit acudir a altres sistemes que els permetin resoldre la controvèrsia.

En els anys 70, va aparèixer el concepte de negociació col·laborativa a l'Escola de Negocis de Harvard, que va formular un nou mètode estructurat i consensuat perquè dues parts en conflicte, per si soles i a través d'un procés de diàleg, poguessin arribar a pactes mútuament satisfactoris.

El mètode parteix d'entendre el conflicte com el desacord entre les percepcions d'una mateixa realitat. Introdueix des del primer moment l'acceptació de la visió del contrari com a element legítim a tenir en compte. Modifica la concepció que cadascú ha de lluitar per imposar les seves opinions en un model de guanyador/perdedor i estableix els mecanismes comunicatius per a un nou model de guanyador/guanyador.

Fonamentalment, aquests mecanismes de comunicació consisteixen en l'escolta (per a corregir errors inicials i malentesos) i les preguntes obertes (per a conèixer els interessos subjacents de la confrontació manifesta). Aquesta metodologia desenvolupa diverses tècniques d'escolta, que permeten analitzar les possibilitats reals de negociació amb la tècnica de William Ury (1993), sintetitzada en l'aforisme «Ser durs amb el problema i suaus amb les persones».²

Altres tècniques que desenvolupa aquesta metodologia serveixen per a formular qüestions a partir de la primera i més bàsica: la pregunta pels interessos de les parts. «Per què vostè vol el que vol?» és la interrogació que va donar a conèixer a Roger Fisher

(1991)³ com a pare de la negociació per interessos.

Aquesta indagació dels interessos és la llavor que permet construir un espai de diàleg entre els contrincants. Contraresta els efectes negatius que el conflicte hagi generat en les parts i desenvolupa i augmenta les habilitats negociadores bloquejades.

Amb aquesta pregunta s'aconsegueix passar del **què** del conflicte al **perquè**. I aquest pas, aparentment insignificant, obre una nova dimensió relacional que afavoreix noves perspectives de diàleg i gestió del conflicte. Un cop produït un canvi en la posició dels negociadors, els autors de la negociació col·laborativa desenvolupen els elements necessaris i relacionals perquè les parts analitzin les seves possibilitats de compromís en la negociació per a l'acord.

Aquets elements són: primer, conèixer els aspectes objectivables en la situació de conflicte plantejada, i segon, les alternatives que cada part té per aconseguir els seus interessos si no arriba a un acord negociat.

A través d'aquests elements, l'Escola de Negocis de Harvard amplia la negociació per interessos. Aporta al món empresarial un mètode de gestió de conflictes realista que respecta el mecanisme de comunicació fonamental entre socis, clients i proveïdors.

El gran potencial d'aquesta metodologia que hem presentat ha permès passar d'una tecnologia a una dimensió ètica, que introdueix valors en l'àmbit de la negociació. Aquesta nova realitat defineix la negociació en les organitzacions, institucions i empreses com un procés de gestió dialogada i pacífica de conflictes, perquè manté les relacions i afavoreix la creativitat i el desenvolupament econòmic. Té cura dels interessos de les persones,

el clima i la salut laboral i contribueix a l'excel·lència en els negocis.

Els valor abans descrits mostren una nova manera de fer i comportar-se entre els protagonistes del conflicte. Aprendre mecanismes dialogats i pacífics de gestió de disputes no només té un efecte en les persones involucrades i l'assumpte tractat, sinó que també sobre el seu entorn i tota l'organització. En aquest sentit, quan una empresa adopta aquesta metodologia, implícitament transforma la seva visió sobre els conflictes. A aquest canvi organitzatiu se'l denomina cultura de diàleg organitzacional.

Aquesta nova forma de gestionar els conflictes va iniciar la seva singladura fa uns 45 anys als EE UU. El canvi de paradigma relacional que comporta s'ha produït en l'àmbit empresarial molt lentament. Si bé les tècniques del *win/win* de Harvard són prou conegudes, el canvi cultural és recent. En el nostre entorn empresarial és justament ara quan comencen a sorgir senyals que indiquen la necessitat de noves formes dialogades per a la gestió de les controvèrsies en tots els àmbits del negoci.

Els auditors censors jurats de comptes, professionals contractats per la junta d'accionistes d'una empresa per a revisar i verificar els seus comptes anuals, estan en contacte amb tots els agents i les problemàtiques de l'organització. La seva funció és expressar una opinió objectiva d'auditoria i, per això, és necessari que demostrin imparcialitat i independència, essencials per tal de garantir que l'auditor no intervingui en la presa de decisions de l'entitat auditada. Això ha contribuït a que es visualitzin abans que entre altres professionals la necessitat d'incorporar la gestió i l'anàlisi positiva del conflicte com a part de la seva feina. I és que el seu rol professional els fa conscients de poder protagonitzar aquesta nova funció negociadora, tot ampliant les seves competències professionals.

² URY, W., *Getting Past No: Negotiating in Difficult Situations*, Bantam Books, Nova York, 1993. [Supere el No, Gestió 2000, Barcelona, 2002.]

³ FISHER, R., URY, W., i PATTON, B., *Getting to yes. Negotiating Agreement Without Giving In*, Houghton Mifflin, New York, 1991. [Obtenga el sí. El arte de negociar sin ceder, Gestió 2000, Barcelona, 1996.]

Els autors sobre la negociació col·laborativa ja esmentats han verificat que, quan un professional que intervé en la negociació entre les parts en conflicte és coneixedor d'aquesta metodologia, en un 80% dels casos això influeix en l'aprenentatge i la transmissió d'aquesta cultura. S'afavoreix així el canvi organitzacional i l'acord consensuat i pacífic del conflicte.

El Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya recull aquesta necessitat i, en col·laboració amb la direcció del Màster en Mediació Professional de la Barcelona School of Management (BSM) de la Universitat Pompeu Fabra (UPF), està elaborant un programa, dissenyat en tres mòduls, per implementar-lo i oferir-lo als seus col·legiats a mitjà termini. El programa abordarà la gestió i resolució alternativa de conflictes facilitant els models teòrics i les tècniques aplicades d'intervenció. Els tres mòduls que constitueixen el programa són independents entre si, de manera que es poden cursar separatament i obtenir-ne

un sentit complet. El primer es centrarà en la formació i entrenament en negociació col·laborativa, el segon tractarà el pas de la gestió del conflicte des de la negociació a la mediació i el tercer treballarà els àmbits d'aplicació en mediació mercantil i organitzacional, especialment en l'empresa familiar.

Aquest article introdueix el contingut del primer mòdul, el Mòdul sobre la Negociació Col·laborativa, que tindrà una durada de 60 hores i tractarà, fonamentalment, els conceptes bàsics sobre conflicte, gestió de les emocions i tècniques clau de negociació en l'àmbit de l'empresa familiar. La metodologia tindrà el format de «taller d'entrenament» en les tècniques i habilitats del procés de negociació col·laborativa. Els participants treballaran amb casos pràctics de conflictes en organitzacions i empreses familiars. La informació del primer mòdul pretén aportar les tècniques d'intervenció i aplicació des de la visió de la nova cultura a la qual ens hem referit en aquest article.

In memoriam

José Miguel Marín Vilanova

Membre del Consell Directiu del Col·legi des de desembre de 1985 fins desembre de 1993, en els càrrecs de vocal 3r, vocal 1r i vicepresident

Em poso a escriure una nota en memòria de l'amic i company José Miguel Marín, i estic segur que aquest propòsit és una tasca molt difícil, ja que no hi ha cap possibilitat d'encabir més de quaranta anys de relació en unes quantes paraules, i més tractant-se d'una persona del seu caràcter i personalitat, i amb el seu perfil professional i alt nivell de competència.

Per a molts de nosaltres va ser un dels primers mestres en aquest postgrau que va suposar l'inici de l'activitat professional, en un espai i un temps en què tot estava per fer. Mai oblidaré les aspres i inacabables reunions i assemblees de l'actual Col·legi, fins arribar a disposar de les eines de govern adequades als temps que s'iniciaven. La Constitució no va ser l'únic esforç col·lectiu del nostre país en aquells anys, ja que molts dels espais de la societat civil estaven encara regulats per normes del règim anterior.

En fer-me gran, he pensat moltes vegades en la nostra combativitat (amb en José Miguel al capdavant) i, en el record, sento una certa simpatia pels que estaven davant nostre; simpatia que no es basa en l'afinitat ideològica, però que m'evoca la paciència de les persones que llavors rebien la vehemència dels nostres anhels i reivindicacions. Després les coses ja van ser més fàcils, amb reunions al despatx per a donar forma a l'Informe d'Auditoria, tot buscant un cert consens entre

l'administració i els professionals de l'àmbit de la llei, cosa que em sembla recordar que no va arribar mai. En qualsevol cas, recordo en José Miguel discutint amb la mateixa força amb què anys abans ho havia fet en altres aspectes. Jo estava lluny de la capacitat dels auditors que discutien i em costava molt valorar adequadament la importància d'escriure "la imatge fiel" o bé "una imatge fiel", però les paraules es conformaven pas a pas, com en anys anteriors els aspectes bàsics de les regles del joc.

Ahir estava amb un grup d'amics. Tots havíem estat companys, amics i socis d'en José Miguel. Un d'ells va dir la frase que jo no hauria sintetitzat millor: "Mai he estimat tant a una persona que m'hagi fet empenyar tant". Efectivament, no va ser una persona neutra. Era un defensor que prenia partit per allò en què creia i, molts cops, la discussió era acalorada fins arribar a l'acord. Tots els que el vàrem tractar coincidim en el fet que ens va transmetre molt en tots els àmbits. La majoria associaran el seu record amb la consideració professional més elevada, juntament amb un alt nivell d'estima personal. Els més amics trobarem a faltar la calidesa de la seva relació en la distància curta i la disposició permanent a la conversa i a la discussió. Adéu, amic.

Belarmino Tallada

Al César lo que es del César

Estamos asistiendo últimamente a lo que pudiera ser una ceremonia de la confusión para todos los actores y partícipes del mundo de los negocios.

Lo grave es que en esta ceremonia participan por acción (en pocos casos) y por inhibición (en la mayoría) componentes de ese mundo de los negocios al que está llamada a servir una profesión, la de los auditores de cuentas. Los auditores con su trabajo deben ofrecer a los usuarios de la información financiera que producen las empresas (a los que potencialmente pertenece cualquier español, de ahí la dimensión y responsabilidad social de su trabajo), una razonable seguridad de su corrección y fiabilidad de acuerdo con la legislación vigente, que actúa como referente, junto con los llamados principios contables, como parte específica de la misma.

Para ello, los auditores deben seguir en su trabajo unas normas, llamadas de auditoría, que aprueba y publica el Instituto de Contabilidad y Auditoría de Cuentas (ICAC) a través de su Boletín (el BOICAC).

La única responsabilidad

Lo que la Ley y el Reglamento de Auditoría pide a los auditores está muy claro, el vehículo a través del cual el auditor se manifiesta, también. Todo lo que el auditor tiene que decir de una empresa estará en su informe, que deberá adjuntarse a las cuentas anuales e informe de gestión o a los estados financieros y sus anexos si se trata de actuaciones no relacionadas con las cuentas anuales.

Esto es lo que hace el auditor cuando actúa como tal, y la única responsabilidad profesional que tiene es la de hacerlo bien, con una actitud independiente, objetiva e íntegra (como le exigen las normas de auditoría).

Hace unos años, antes de publicarse la Ley de Auditoría, ya asistimos a una confusión acerca de lo que esta profesión representa y se recordarán titulares amenazantes como "Que vienen los auditores", y sus actuaciones se sacaban de contexto. Este "virus" deformativo del trabajo de unos profesionales llegó hasta las Cámaras, donde se llegó a hablar de "auditorías de infarto".

Debe quedar claro lo que hace un auditor, para qué sirve su trabajo y que es contratado como profesional libre e independiente (recuérdense ambos adjetivos) por su cliente: la empresa a auditar.

Para un buen funcionamiento del mercado, es cada vez más importante que sus agentes entiendan la labor del auditor y para qué sirve su trabajo. Éste es lo suficientemente importante y trascendente para que se le añadan cometidos, no deseados por la profesión, y para los que existen profesionales perfectamente preparados en la Administración.

Cada uno su trabajo

Se lee, con asombro, en medios de comunicación escritos, que cierta asociación empresarial representante de un grupo "significativo" asume con satisfacción que los auditores, además de dar su opinión en el informe de auditoría, sirvan de informadores-delatores

competentes. Déjesenos hacer a cada profesional nuestro trabajo y úsese el trabajo de cada uno para el propósito para el que se concibió.

Cualquier otra cosa podría desembocar en conflictos de competencias en donde podrían producirse "zonas borrosas", que escapasen a la actuación de unos y otros, con el evidente perjuicio para el "bien" que se debe preservar y al que podríamos llamar "la información completa y fiable y las actuaciones dentro de la norma". Cada auditor tendría responsabilidad diversa sobre ese "bien" tan difícilmente definible.

En el intento que nos proponemos de aclarar algunos aspectos del trabajo profesional de los auditores y cual es, y debe por tanto serles exigida, su responsabilidad ante todos los integrantes del mundo de los negocios, debe quedar claro a qué se compromete un auditor en su informe.

Que nadie se llame a engaño, una opinión sin salvedades sobre unas cuentas anuales firmada por un auditor de cuentas y redactada como conclusión de un trabajo profesional perfectamente planificado y ejecutado, no es garantía de nada más que de lo que dice la propia opinión, que ya es bastante.

José Miguel Marín

Los auditores deben seguir en su trabajo las normas de auditoría.

en caso de irregularidades. No tenemos, los auditores, interés en inmiscuirnos en lo que supone (¿debe suponer?) la actuación específica de determinados cuerpos vinculados a la autoridad monetaria y ministerios relacionados que disponen, como se dijo, de profesionales

Article publicat a
L'Auditor núm. 2 Abril 1992

L'rscc)

(responsabilitat social corporativa)

Vanesa Rodríguez
Comunicació-Pacto Mundial

Les 5 P del desenvolupament sostenible

Aquest passat mes de setembre Nacions Unides ha presentat l'agenda dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), que substitueixen als Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni (ODM) com a fites del desenvolupament mundial fins el 2030. El Pacte Mundial, com a iniciativa de l'ONU per a la sostenibilitat empresarial del sector privat, està cridat a ser el catalitzador dels esforços d'empreses i organitzacions en la consecució dels ODS. Un nou paradigma d'acció i col·laboració s'obre per a les entitats responsables, que es troben en un escenari únic per reprendre el sentit del Pacte Mundial: donar a la globalització un rostre humà.

Per això estem desenvolupant diferents treballs des de fa dos anys, perquè el sector privat tingui un paper en la redacció de l'agenda i, sobretot, perquè el tingui com a agent actiu durant els propers quinze anys.

La Xarxa Espanyola del Pacte Mundial ha dut a terme una consulta entre els seus socis sobre el desenvolupament de l'agenda post 2015. La consulta es va realitzar en dues fases; en la primera, les empreses participants van complimentar una enquesta enviada per Global Compact, els resultats de la qual es van remetre agregats el passat 1 de març.

L'objectiu principal era obtenir aportacions de les empreses espanyoles per a la nova

agenda de Nacions Unides a partir dels resultats de l'enquesta realitzada. En aquest sentit, d'acord amb els principals resultats de l'enquesta, les empreses espanyoles han assenyalat la importància de les aliances público-privades per assolir els ODS.

A més, les empreses espanyoles opinen que els objectius i les fites han de ser adaptats a nivell local i no a nivell global, ja que els reptes de cada país, si s'aborden des del context local, tindran un compliment més senzill. I a partir d'aquesta conclusió ens vam posar a treballar en un mapatge, una ambiciosa activitat duta a terme amb tots els grups d'interès, amb la qual hem aconseguit que els ODS s'aterrin al context del nostre país, entre els punts forts que tenim i les principals debilitats a solucionar.

Per això hem fet servir la divisió que Nacions Unides fa dels 17 ODS, el que en castellà coneixem com les 5 P: persones, planeta, prosperitat, pau i partenariat, conceptes que resumeixen l'ampli abast de l'agenda. Amb aquestes premisses hem identificat les prioritats del sector privat espanyol per a contribuir de forma efectiva als ODS. És per això que sabem que les empreses espanyoles posseeixen la capacitat i la voluntat per a liderar les transformacions que proposa la nova agenda de desenvolupament post 2015.

Els principals reptes identificats dins del nostre país passen per reduir l'exclusió social, millorar l'educació i resoldre el problema de l'atur massiu, l'accés al treball dels joves o enfortir la nostra tasca en energies renovables.

El document aprovat per Nacions Unides que aglutina metes i objectius sota el títol *Transformar el nostre món* recull explícitament que "reconeixem el paper que desenvolupen els diversos integrants del sector privat, des de les microempreses i les cooperatives fins les multinacionals, i la funció de les organitzacions de la societat civil i les organitzacions filantròpiques en la implementació de la nova agenda".

Al Pacte Mundial estem convençuts de l'èxit d'aquesta empresa i per això estem posant les bases oportunes. Per començar s'ha creat el *Compass*, una metodologia que reuneix la el treball amb els Deu Principis amb el reporting més utilitzat i amb línies d'actuació per a aquesta primera fase després de l'aprovació dels ODS.

Les organitzacions han de saber que participar en projectes lligats als ODS els permetrà accedir a nous mercats i oportunitats de negoci més enllà de les pròpies fronteres, i adquirir, a més, la llicència social necessària per poder desplegar les seves activitats comercials i expandir-se. Per això assumim que

les empreses poden fer passos en cinc direccions, que es poden considerar com els "reptes del sector privat".

- 1) Conèixer els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), avaluar el seu impacte i definir prioritats.
- 2) Innovar cap a un model de negoci sostenible i inclusiu, establint metes d'empresa que estiguin alineades amb els ODS identificats com a prioritaris.
- 3) Fomentar les aliances públic-privades i sectorials.
- 4) Garantir el report i la comunicació de la contribució de les empreses als ODS de forma concisa, confiable i eficaç.
- 5) Replicar el nou model de negoci en tots els països on les empreses desenvolupen la seva activitat i cadena de subministrament.

Vull cridar l'atenció sobre un dels punts: les aliances *multistakeholder*. Els ODS són tan ambiciosos, que només poden ser assolits mitjançant el partenariat públic-privat.

Nacions Unides es declara decidida a "mobilitzar els mitjans necessaris per implementar l'agenda mitjançant una aliança mundial per al desenvolupament sostenible revitalitzada, que es basi en un esperit de major solidaritat mundial i es centri particularment en les necessitats dels més pobres i vulnerables, amb la col·laboració de tots els països, totes les parts interessades i totes les persones".

I la Xarxa Espanyola del Pacte Mundial està disposada a potenciar aquesta dimensió, tant traçant vinculacions entre sectors públics i privats i xarxes d'altres continents com creant espais físics i virtuals on es faciliti l'intercanvi d'idees, les propostes de projectes i la voluntat de col·laborar.

PLANETA I
PROSPERITAT

ALIANCES

PERSONES

PAU

Oferta **25% de descompte** per als col·legiats per a l'obra **Mar i Cel**. Entrevista a la actriu Ana San Martín

UNA BREU BIOGRAFIA

Ha realitzat estudis d'interpretació a Londres, de cant (líric, modern i voice kraft), de dansa clàssica i contemporània, així com de lluita i patinatge.

Ha actuat i protagonitzat diverses obres de teatre i musicals d'entre les quals destaquen: "Galicia Caníbal", "Blancanieves Boulevard", "Los Miserables" i "HighSchool Musical".

La seva última interpretació ha estat a l'obra Da Vinci Tiña Razón. Ha participat, també, en el llargmetratge londinenc "Luck" dirigit per Liviu Tipurita, a més d'aparèixer en algunes series web i fer els seus primers treballs en l'àmbit del doblatge.

L'any 2009 va ser nominada a Joven Revelación als Premios Gran Vía per la seva interpretació com a Sharpay Evans.

ALGUNES PREGUNTES I CURIOSITATS SOBRE MAR I CEL.

1. Per què vas decidir fer-te actriu?

Crec que el per què és un misteri. Sé que des de sempre m'ha fet feliç intentar apropar-me a les persones, entendre-les i expressar a través de l'art. La prioritat per a mi, sempre ha estat transmetre emocions, més enllà de que la tècnica de les disciplines que estudiés no fos perfecta. Amb els anys, vaig identificar que també volia (d'alguna manera ho necessitava) estudiar interpretació.

2. En el teu cas, a diferència del teu company protagonista Roger Berruezo, és la primera vegada que treballes a Dagoll Dagom. Què se sent formant part d'una companyia amb una llarga trajectòria com aquesta?

Moltíssima gratitud, emoció, ganes que no s'acabi l'experiència.

Formar part, en aquests moments, d'una companyia per la que han passat actors

i actrius de tant talent, sumat al tracte tan proper i familiar de cada un dels seus treballadors, em sembla, coma mínim, especial, extraordinari.

Respecto i admiro molt que s'hagin atrevit en tantes ocasions a tirar endavant espectacles de creació, amb resultants tan brillants com els que han obtingut al llarg de la seva carrera.

3. Al llarg de les tres produccions de Mar i Cel hi ha hagut diverses actrius que han donat vida a la jove Blanca. Explica'ns què se sent, al ser la protagonista del musical més emblemàtic del teatre musical català?

Per començar, crec que aquesta feina ha estat un regal del cel. Recordo la sensació de màgia i incredulitat el dia que em van dir que sí, que jo seria la nova Blanca. L'alegria i els nervis de l'estrena, sabent que els grans del Mar i Cel original ens havien vingut a veure, també la pressió en certes ocasions...

Ara mateix, però, estic gaudint moltíssim amb els meus dos Saïd's, amb aquesta meravella de música, d'història... ho reitero, és un honor.

4. Ara ja heu fet una temporada sencera de Mar i Cel i heu tornat fins al gener. Quin és el truc per no avorrir-te de cantar cada dia el mateix?

Tinc la sort de no avorrir-me dels projectes en els que estic. A vegades cal fer un petit esforç per motivar-se, però passa poques vegades. Quan en alguna ocasió el cansament em guanya, em poso vídeos al youtube de les dues produccions prèvies del Mar i Cel, o em poso a Freddi Mercury o a Lisa Gerrard, a artistes que admiro, als meus propis companys i companyes i em torno a sentir a punt per fer funció.

Sempre m'obliga a valorar el lloc en el que estic, però és que en aquest cas estic en un projecte preciós. Simplement escoltant a l'orquestra... ja està tot fet!

5. Cada setmana assisteixen al Teatre Victòria més de 2.000 infants i joves entre els 10 i els 18 anys, ja que feu dues funcions escolars a la setmana. Són diferents aquestes funcions matinals? Quin tipus d'energia s'hi viu?

Les funcions matinals són sense cap tipus de dubte molt diferents a les convencionals. Els nens i nenes reaccionen sense filtre davant d'allò que els impacta: criden, agafen aire tots a l'hora, a vegades, en el cas dels adolescents riuen a destemps i llavors uns es riuen dels altres... Però són molt divertides, molt enèrgiques.

En les funcions per a públic general es respira un altre tipus de respecte. S'agraeix. Crec que connecten amb l'espectacle d'una altra manera, ho viuen més interiorment però amb la mateixa intensitat. Em sembla molt especial.

6. Si haguessis de definir l'experiència Mar i Cel amb un dels moments viscuts a llarg d'aquests mesos, quina seria?

25% de descompte
per als col·legials del Col·legi de
Censors Jurats de Comptes de Catalunya

*Oferta vàlida per a totes les funcions
fins el 18 de desembre
introduint el codi MICCENSORS
www.teatrevictoria.com*

Fins el 10 de gener! Improrrogable!

Buf. De moment èpics n'hi ha hagut diversos, milers d'anècdotes... Però si hagués de triar-ne una potser triaria una amb la meva companya de camerino, la Mireia Dolç, una enorme artista que interpreta a la mare de Saïd i a una viuda cristiana.

En un canvi ràpid, la Mireia va sortir a escena amb la resta de cristianes i per la pressa, va oblidar posar-se la faldilla. Veure-la en mitges blanques i el vel que es duia a l'època va ser èpic. Gairebé no podíem aguantar-nos el riure i en quan vam sortir d'escena, algunes ens vam tirar a terra amb un atac de riure inoblidable.

notícies

24ème Congrès de l'AMA

Els dies 23 i 24 d'octubre es va celebrar a Toulouse el 24è Congrés de l'AMA, sota el lema "Sostenibilitat i creixement", amb la participació de més d'un centenar d'auditors. A la pàgina [web del CCJCC> Esdeveniments > AMA](#) hi trobareu el programa del congrés, així com la Nota de premsa, les Fotografies i els materials de les diferents sessions.

24ème Congrès de l'AMA
Toulouse, 23 et 24 octobre 2015

Durabilité et croissance
Sostenibilidad y crecimiento
Sostenibilitat e crescita

INICI DEL CURS 2015/2016

L'Escola d'Auditoria inicia una nova temporada que anuncia molts projectes per desenvolupar.

Aquest curs comença el segon cicle de la Formació Professional Continuada d'acord amb la normativa de l'ICAC; per això us oferim una variada oferta, que podreu

trobar al llibre de la formació 2015/2016. A la [pàgina d'inici del Col·legi](#) també hi trobareu tot l'avanç de la formació, des d'aquest octubre fins juliol de l'any vinent.

Conferència: “La llei d’auditoria, aspectes destacables”

El Col·legi va organitzar aquesta conferència el passat 15 d’octubre. El seu ponent, el Sr. Javier Castillo, és president de l’Agrupació Territorial 8a d’Aragó de l’ICJCE; la va presentar el Sr. Daniel Faura, president del CCJCC.

En la sessió es va fer una breu introducció de tots aquells temes que considerem que són importants per als petits i mitjans despatxos d’auditoria, així com altres aspectes que poden afectar els contractes d’auditoria i les relacions que les firmes tenen amb els seus clients.

Màster Universitari en Auditoria de Comptes i Comptabilitat (amb pràctiques professionals)

Aquest any posem en marxa el nou Màster Universitari d’Auditoria i Comptabilitat, conjuntament amb la Universitat Abat Oliba, i que compta amb una inscripció important quant a alumnes i amb una programació totalment compatible amb l’activitat professional.

Esperem que aquest màster es consolidi com els estudis de referència a Catalunya pel que fa a la formació dels futurs auditors.

Durant l’acte, el president del Col·legi, Daniel Faura, va fer una petita conferència sobre el futur de l’auditoria; hi van

intervenir el director del Màster, Ramon Soldevila, i el director de l’Escola, Xavier Llopart.

Per finalitzar, els alumnes i els professors van prendre una copa de cava per brindar pel bon desenvolupament dels estudis.

Més informació a [la pàgina d’inici del web del CCJCC](#).

COMISSIONS I GRUPS DE TREBALL

Comissió de Sèniors

S'ha creat la comissió de sèniors, que té com a objectiu aglutinar els censors jurats de comptes sèniors, per tal que mantinguin una participació activa en el si del Col·legi en benefici de la professió.

Entre les finalitats específiques de la comissió, destaquen: orientar i tutelar els joves auditors en el seu inici professional i col·laborar en els projectes que impulsi el Col·legi relacionats amb l'àmbit de la responsabilitat social empresarial.

La comissió inicialment està formada pels companys José Antonio del Castillo Crespo, José Luis Fernández Baños, Joan Lagen Vidal, Enric Miró Ros i Manel Vilar Vinyeta.

Constitució del Registre d'Experts Comptables de Catalunya

El Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya juntament amb el Col·legi d'Economistes de Catalunya, han creat un registre d'experts comptables de Catalunya, en el qual podran inscriure's professionals de tots dos col·legis que compleixin les condicions establertes. En consonància,

es difondrà i es promocionarà la figura de l'expert comptable acreditat.

Trobareu tota la informació a la pàgina d'inici del [web del Col·legi](#).

Trobades del Grup de Prevenció de Residus en Oficines de la Ciutat de Barcelona

El nostre Col·legi va acollir la Tercera Trobada del Grup de Prevenció de Residus en Oficines de la Ciutat de Barcelona, del qual forma part.

L'Ajuntament organitza aquestes sessions amb la col·laboració de les diverses institucions, empreses i organismes públics i privats que, com la nostra, han participat en diferents projectes municipals centrats en la prevenció de residus en oficines.

Aquesta Tercera Trobada va estar centrada en les oportunitats de prevenció de residus en el marc de la responsabilitat social corporativa, i va comptar amb la participació de diverses organitzacions membres del Grup de Prevenció de Residus en Oficines, que ens explicaren el marc teòric de les empreses d'inserció i la RSC, així com exemples pràctics d'iniciatives socials per promoure la prevenció de residus en oficines.

En Xavier Cardona, director general del Col·legi, va intervenir en la sessió explicant les iniciatives internacionals de RSC: el Pacte Mundial de Nacions Unides i la Global Reporting Initiative, i exemples de com es concreta aquest compromís en la gestió del Col·legi.

ESCOLA D'AUDITORIA

Avanç programa d'activitats formatives

NOVEMBRE 2015

Curs/Conferència	Ponents	Dies	Hores
Avaluació de riscos d'auditoria	Xavier Oliver	2	4
Nova normativa sobre criteris de determinació del cost de producció	Daniel Benito	5	8
El blanqueig de capitals i les obligacions dels auditors	Víctor Benedito	10 i 12	8
El control de gestió de les entitats públiques a través de les auditories operatives	Ignacio Cabeza	18	6
Curs avançat Instruments Financers	Francisco de Asís Velilla	20	6
Seminari fiscal: Actualització tributària impost sobre el valor afegit / actualització tributària impost sobre societats	José M. Tocornal i Ángel Cenicerros	19 i 23	8
Auditoria del compte de pèrdues i guanys amb les NIA	Enric Ripoll	24	8
Informes d'Auditoria	Jaume Carreras	24	4
Dia de l'Auditor	Diversos	25	1
Jornada sobre actuacions pericials	Diversos	27	-
Conferència: Riscos i assegurances d'auditors	Fuencisla Aldamiz i Félix Pedrosa	30	3
Cursos d'accés al ROAC	Ponents	Dies	Hores
Auditoria de comptes avançada	Diversos	13 al 27	30
Curs 2a. Fase Accés ROAC	Diversos	Oct. – Nov.	50
Cursos oberts	Ponents	Dies	Hores
Cursos NIA	EOA		20
Cursos NIC/NIIF	EOA		20

DESEMBRE 2015

Curs/Conferència	Ponents	Dies	Hores
Els serveis d'Advisory: introducció i tipologies	Jorge Hinojosa	1	4
Avaluació d'entorns informatitzats	Albert Santistevé i Ignacio Pérez	2	4
Conferència: Política d'ús de recursos tecnològics i de xarxes socials	Irene López	3	2
Les NIA amb exemples	Departament Tècnic CCJCC	10	8
Tancament comptable i fiscal	Josep M. Noguera	14	4
La independència de l'auditor en la nova LAC	César Ferrer i Félix Pedrosa	16	4
Revisió de les fases que se segueixen en un procediment jurídic / d'inspecció relacionat	Ricardo García-Nieto i Meritxell Pérez	17	4
Cursos d'accés al ROAC	Ponents	Dies	Hores
Auditoria superior	Diversos	4 al 18	30
Cursos oberts	Ponents	Dies	Hores
Cursos NIA	EOA		20
Cursos NIC/NIIF	EOA		20

GENER 2016

Curs/Conferència	Ponents	Dies	Hores
Novetats Fiscals	Josep M. Noguera	20	4
NIA 220 orientada als encàrrecs	Pilar García	pendent	4
Intel·ligència econòmica	Ramon J. Moles	21 i 28	8
Cursos d'accés al ROAC	Ponents	Dies	Hores
Normes internacionals d'auditoria per a la seva aplicació a Espanya (NIA-ES)	Curs virtual		60
Cursos oberts	Ponents	Dies	Hores
Cursos NIA	EOA		20
Cursos NIC/NIIF	EOA		20

FEBRER 2016

Curs/Conferència	Ponents	Dies	Hores
La memòria dels comptes anuals. Anàlisi de casos	Juan R. Aceytuno	8 i 10	8
Informes d'Auditoria. Casos i exemples	Jaume Carreras	9 i 11	8
Curs pràctic sobre l'auditoria d'entitats locals	Diversos	15, 16 i 17	18
Valoració d'empreses	Jordi Prat i Eric Monsó	23 i 25	8
Cursos d'accés al ROAC	Ponents	Dies	Hores
Marc normatiu i altres matèries comptables	Curs virtual		40
Cursos oberts	Ponents	Dies	Hores
Cursos NIA	EOA		20
Cursos NIC/NIIF	EOA		20

MARÇ 2016

Curs/Conferència	Ponents	Dies	Hores
Instruments financers	Jorge Hinojosa	8 i 10	8
Formació coordinada de comptabilitat i fiscalitat	Comissió Fiscal	15 i 17	8
Cursos oberts	Ponents	Dies	Hores
Cursos NIA	EOA		20
Cursos NIC/NIIF	EOA		20

Nota: Aquest avanç té diferents dades (com les hores homologades, horaris, àrees, etc.) que hauran d'ésser confirmades al nostre web i/o mitjançant la tramesa de fulllet o circular, per a les diferents sessions.

Volem estar al seu costat en el seu nou projecte de vida

Vingui, l'informarem i resoldrem tots els tràmits de la compravenda i l'hipoteca

Fins al 60% del valor de taxació o de compra de l'habitatge (el menor dels dos):

Des d' **1,50%** primer any | resta des d'**Euribor + 0,95**
TAEVariable 1,852%⁽¹⁾

Fins al 80% del valor de taxació o compra de l'habitatge (el menor dels dos):

Des d' **1,50%** primer any

- Termini de devolució fins a 30 anys
- Compensació desistiment parcial 0,00%
- Comissió d'obertura des de 0,50% (min. 600 euros)
- Compensació desistiment total 0,50% 5 anys / 0,25% resta

Condicions amb bonificacions màximes:

- Domiciliació nòmina, rebuts, targeta de crèdit (gratuïta consum mínim 1.000 euros / any) (durant la vigència del préstec).
- Assegurances: protecció de pagaments (producte amb prima única i amb una vigència de 5 anys), vida (durant un termini de 10 anys) i llar (durant la vigència del préstec), contractats amb Caixa d'Enginyers Vida i Pensions.

Oferta vàlida segons tarifes vigents. Operació subjecta a aprovació prèvia de Caixa d'Enginyers.

Si necessita més informació pot trucar de dilluns a divendres, de 8 a 22 h, i dissabtes, de 8 a 15 h, al **902 300 321** (+34 933 102 626) d'Oficina **DIRECTA** o consultar www.caixa-enginyers.com.

(1) TAEVariable calculada per a una operació de préstec hipotecari de 140.000 euros i taxació immoble per un valor de taxació de 234.000,00 euros (266,20 euros).

(3) TAEVariable calculada per a una operació de préstec hipotecari de 140.000 euros i taxació immoble per un valor de taxació de 175.000,00 euros (229,90 euros).

Per al càlcul també s'han tingut en compte (una finca registral): comissió d'obertura de 0,50% (700 euros); verificació registral (30,05 euros); IAJD per a Madrid (1.653,75 euros, calculat per a una responsabilitat de 220.500 euros a l'0,75%, el IAJD varia segons la CA); gestoria (330 euros); registre de la propietat (620 euros); assegurança multirisic llar durant 30 anys (240 euros / any); assegurança de protecció de pagaments (1.490,66 euros / prima única); assegurança de vida durant 10 anys (195,36 euros, calculat per un import de 140.000 euros de principal per a un home de 31 anys amb: defunció, invalidesa permanent absoluta i gran dependència) i cost de targeta de crèdit en cas de no consumir com a mínim 1.000 euros anuals (25 euros / any). Revisió anual.⁽⁵⁾ Totes aquestes despeses són aproximades.

(2) TAEVariable calculada per a una operació de préstec hipotecari de 140.000 euros i taxació immoble per un valor de taxació de 234.000,00 euros (266,20 euros).

(4) TAEVariable calculada per a una operació de préstec hipotecari de 140.000 euros i taxació immoble per un valor de taxació de 175.000,00 euros (229,90 euros).

Per al càlcul també s'han tingut en compte (una finca registral): comissió d'obertura de 0,75% (1.050 euros); verificació registral (30,05 euros); IAJD per a Madrid (1.653,75 euros, calculat per a una responsabilitat de 220.500 euros a l'0,75%, el IAJD varia segons la CA); gestoria (330 euros); registre de la propietat (620 euros); el càlcul inclou també l'import de la prima d'una assegurança de danys no contractada amb Caixa d'Enginyers durant 30 anys (240 euros / any). Revisió anual.⁽⁵⁾

(5) Revisió anual: Quotes mensuals: Euribor de Setembre de 2015 publicat al BOE (02/10/2015): 0,154%. La TAEVariable s'ha calculat sota la hipòtesi que els índexs de referència no varien. Per tant, aquesta TAEVariable variarà a cada revisió. L'índex de referència que es tindrà en compte per a la revisió del tipus d'interès, serà el de l'antepenúltim mes anterior al de la data en què tingui lloc la revisió anual.